

Edény Város Önkormányzat Képviselő-testületének

**a 2014 – 2019-es megbízatás időtartamára
szóló**

Gazdasági Programja

EDELÉNY
2015. ÁPRILIS 22.

Tartalomjegyzék

I. JELENLEGI HELYZET BEMUTATÁSA	5
1. Bevezetés	5
1.1. Jogszabályi háttér	5
1.2. Célok.....	5
1.3. Előző időszak legnagyobb eredményei	7
2. Edelény város gazdasági helyzete és a várható változások bemutatása	8
2.1. Önkormányzati vagyongazdálkodás.....	8
2.2. Pénzügyi gazdálkodás.....	9
2.3. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése:	12
3. Helyzetértékelés	12
3.3. Edelény gazdasági élete.....	12
3.4. Népeségi, munkanélküliségi adatok.....	15
3.5. Intézményrendszer átalakulása	18
4. Edelény SWOT analízise	21
5. A pályázati rendszer átalakulása	22
II. A 2014-2019 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA MEGFOGALMAZOTT FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK	25
PRIORITÁSOK RÉSZLETEZÉSE	25
1. prioritás GAZDASÁGFEJLESZTÉS	25
1.1. Gazdaságélénkítés	25
1.1.1. Szociális gazdaság kialakítása.....	25
1.1.2. Helyi gazdaságfejlesztés	26
1.1.3. Munkahelymegőrzés és teremtés elősegítése.....	27
1.2. Turizmusfejlesztés	27
1.2.1. Összehangolt turisztikai tevékenység kialakítása	27
1.2.2. Meglévő turisztikai szolgáltatások fejlesztése	28
2. Prioritás SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS ÉS A LAKÓKÖRNYEZET ÉLHETŐBBÉ TÉTELE	30
2.1. Modern kisvárosi környezet kialakítása	30
2.1.1. Infrastruktúrafejlesztés	30
2.1.2. Biztonságos környezet kialakítása	33
2.2. A városi intézmények fejlesztése	36
2.2.1. Közösségi, oktatási intézmények fejlesztése.....	36
2.2.2. Egészségügyi és szociális intézmények fejlesztése.....	38
3. prioritás KAPCSOLATFEJLESZTÉS ÉS KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS	39
3.1. A város megítélésének javítása.....	39
3.1.1. A településen belüli kapcsolatrendszer fejlesztése.....	39
3.1.2. A település külső kapcsolatrendszerének erősítése	40
3.1.3. A civil szervezetek és a közösségi élet erősítése.....	43
3.2. A lakosság komfortérzetének növelése	44
3.2.1. A szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása	44
3.2.2. Közterület fejlesztés, élhető környezet feltételeinek biztosítása	45

I. JELENLEGI HELYZET BEMUTATÁSA

1. Bevezetés

1.1. Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban Möt.v.) 116. §-a rendeli el a helyi önkormányzatok számára a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseinek gazdasági programban, fejlesztési tervben történő rögzítését.

A Möt.v. 42.§ 4. pontja a képviselő-testület át nem ruházható hatásköröként határozza meg a gazdasági program elfogadását.

Az Möt.v. 116.§-a ad útmutatást a program tartalmára vonatkozóan a következők szerint: A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – kiemelten tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A 2014-2019 közötti önkormányzati ciklusra szóló gazdasági program elkészítése során mindenképpen figyelembe kell venni, hogy az országgyűlés elfogadta az ország új alaptörvényét, valamint az új önkormányzati törvényt. Ezen új jogszabályok alapjaiban érintik az önkormányzati rendszer működését, finanszírozását, elsősorban a kötelező és önként vállalt feladatok eddigtilt eltérő meghatározásával. Az átalakulás alapjaiban érinti az oktatás, az egészségügy, valamint a közszolgáltatások területét. A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia.

1.2. Célok

A gazdasági program elkészítésének fő célja, hogy Edelény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a ciklusának időszaka alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, városunk pedig az elmúlt években megvalósított fejlesztések által kijelölt úton haladjon tovább. Kiemelt szerepet szánunk a fejlesztések egymásra épülő, koherens megvalósítására, amelyhez elengedhetetlen a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

Fontos feladatunk volt az előkészítés során feltárni a problémákat, felismerni a szükségleteket, meghatározni azokat a fejlesztési irányokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy előrébb mozdítsuk városunkat. Jelen kidolgozott gazdasági program egy váznak tekinthető, amely józan megfontolással és a pályázati lehetőségek megfelelő felhasználásával a későbbekben bővíthető, alakítható, de mindig figyelemmel kell lenni a lakossági igények minél szélesebb körű kielégítésére.

Annak ellenére, hogy a felelős gazdálkodásnak köszönhetően jelenleg az Önkormányzatnak nincsenek likviditási gondjai, pénzügyileg kiegyensúlyozott, nagyobb léptékű fejlesztésre, beruházásra továbbiakban is csak akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati

forrás nyílik akár központi támogatás, akár Európai Unió forrás elnyerése mellett. Az önkormányzat saját bevételei csak kisebb munkák, karbantartási feladatok finanszírozására, valamint a pályázati önerők biztosítására elegendők.

Stratégiai célok

Cél a város gazdasági erejének növelése és a helyi gazdasági életet élénkítése, együttműködve a városban tevékenykedő gazdasági szereplőkkel.

Gazdaságélénkítés, munkahely-teremtés

Az Önkormányzatnak kiemelt célja - melyet a jövőképében is megfogalmaz - hogy vonzó befektetési környezetet hozzon létre, javítsa a települési környezetet, ösztönözze új munkahelyek létesítését. A helyi gazdasági élet szereplői versenyképességének és a vállalkozói szektor eredményeinek növelése érdekében az Önkormányzat a rendelkezésre álló erőforrásainak hatékonyabb kihasználása érdekében az alábbi célokat tűzi ki:

- ipari park létesítése, befektetők vonzása;
- szociális gazdaság kialakítása;
- helyi vállalkozások segítése, helyi termékek terjesztése, termelői piac létrehozása;
- turizmusfejlesztés.

Térségi központi szerep

Az Önkormányzatnak biztosítani kell a széles körű magas színvonalú közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, a minőségi lakóterületet, és vonzó városképet kell kialakítani. A város a helyi értékekre és humán tőkére támaszkodva olyan ösztönző közeget kell, hogy kialakítson, mely alkalmas arra, hogy a helyi gazdasági élet fejlődésének bázisa és motorja legyen

Az értékteremtő közösség fejlesztésével a közösségi terek kialakításával annak érdekében, hogy az Önkormányzat lakosságát megtartsa és életminőségét javítsa, céljának tekinti, hogy Edelényi járás központi szerepét tovább erősítése, beleértve a feltételek biztosítását a határon túli településekkel való közvetlenebb kapcsolat kiépítéséhez, erősítse az önkormányzati-vállalkozói és civil szektor együttműködését

Közösségépítés

A város erejét nemcsak gazdaságának mértéke és infrastrukturális ellátottsága határozza meg, hanem a lakosság összetartó ereje, lokálpatriotizmus is nagy szereppel bír. Arculatát nemcsak a természetes és épített kincsei, műemlékei, kulturális élete, intézményrendszere határozza meg, hanem az itt élők, a helyben működő civil szervezetek, egyesületek.

A városlakók, kiemelten a fiatal korosztály akkor tud és akar a városban maradni, vagy letelepedni, ha biztosított a munkavállalása, a családalapítása megélhetése, de mellette elér minden olyan szolgáltatást, amely szükséges a mindennapok során és a komfortérzete is megfelelő.

Feladatunk, hogy vonzó városképet alakítsunk ki a város imázsának építésével, a lakókörnyezet fejlesztésével, a külső-belső kapcsolatok javításával.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Képviselő-testület tagjainak és a polgármesternek az elképzelései,
- az önkormányzati intézmények vezetőinek javaslatai, elvárásai, elképzelései,
- az város lakossága és a civil szervezetek által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

Az Önkormányzatok helyzete, feladatrendszere, belső működése az elmúlt négy évben megváltozott. Számos feladat, hatáskör került más szintre, a közigazgatás rendszerébe bekerültek a járáások, az oktatás szervezésébe a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK), illetve Edelény több nevelési, oktatási intézménye a Miskolci Apostoli Exarchátus fenntartásába került. Ezzel egyidejűleg az Önkormányzatok más jellegű, a helyi, települési feladatok és az ehhez kapcsolódó központi elképzelések végrehajtása és ennek megszervezése került előtérbe.

1.3. Előző időszak legnagyobb eredményei

Városunk életére nagy hatással volt a 2010-es évi árvíz, amely nagy pusztítást végzett Edelényben. Az árhullám levonulását követően tudtak megindulni a helyreállítási munkálatok, amelyek 2011 év végére fejeződtek be. Ennek keretében megvalósult az árvíz okozta károk helyreállítása az érintett utcákban. Több az árvíz során megsérült intézmény korszerűsítése a biztosító kártérítéséből, valamint adományokból történt.

Pályázati források bevonásával 2014-es év végére a közintézményeink döntő többsége felújításra került. Az elmúlt évtizedek legeredményesebb éveit hagyjuk magunk után.

2010-ben történt meg az első nagyobb volumenű, Európai Unió támogatás felhasználásával megvalósított beruházás, melynek keretében felújításra, korszerűsítésre került a gimnázium épülete. Ezt követte 2012-ben a Tájház épületének bővítése és korszerűsítése, illetve a Nefelejcs Óvoda felújítása, illetve a Belvárosi gyűjtőút fejlesztése. 2013-ban pedig az Edelényi Mátyás Óvoda főépületének bővítése és rekonstrukciója kezdődött meg. 2014. évben valósult meg a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat István király útja 58. szám alatti épület felújítása. Az István király 65. szám alatti Fogorvosi és Gyermek háziorvosi rendelőknek, valamint a Védőnői Szolgálatnak helyet adó épület korszerűsítése szintén 2014 végére valósult meg.

2014. első félévében sor került a Katona József út és Bódva út pályaszerkezetének szélesítésére és az utcákban lévő csapadékvíz elvezető rendszerek felújítására.

2013. évben több éves előkészítő munkát követően megkezdődött a Belváros rekonstrukciója. Ennek keretében megvalósult az István király és a Deák Ferenc utcák útburkolatának, víz és szennyvízcsatorna hálózatának helyreállítása, kapcsolódó terek, járdák térkövezésének kialakítása. Szintén az elmúlt évben kezdődött meg és 2014 májusában és júliusában fejeződtek be a Városháza épületének, valamint a Városi Könyvtár épületének bővítési és korszerűsítési munkálatai.

Európai Unió források mellett egyéb lehetőségeket is próbáltunk megpályázni. Ennek köszönhetően a Magyar Labdarúgó Szövetség pályaeépítési program keretében megépítettünk a Szent János Görögkatolikus Gimnázium mögötti területen 2013-ban 1 db nagyméretű

műfüves pályát (111*72 m) kapcsolódó kiegészítő elemekkel, 2014-ben 1 db kisméretű műfüves pályát (22x42 m) és 1 db műfüves félpályát (44x64 m).

A labdarúgás mellett további sportágak üzésére is alkalmassá vált a Városi Sportpálya köszönhetően a kialakított 1 db 400 m-es salak futópályának, valamint 1 db salakos tenispályának, 1 db homokos strand-röplabda és 1 db salakos lánbtenisz pályának.

Európai Uniós és egyéb forrás felhasználása mellett önerőből is több fejlesztést megvalósítottunk az elmúlt évben a lakosság kéréseinek figyelembe vételével.

2. Edelény város gazdasági helyzete és a várható változások bemutatása

2.1. Önkormányzati vagyongazdálkodás

Önkormányzat törzsvagyona forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes törzsvagyomból, illetve forgalomképes üzleti vagyomból áll.

Forgalomképtelen vagyona tartoznak az utak, járdák, közterületek, míg korlátozottan forgalomképes ingatlanok az intézményi épületek, közművek.

A vagyon összetételét tekintve az önkormányzati vagyon nagyobb részben a törzsvagyona tartozik. Ezen törzsvagyon biztosítja az önkormányzati feladatellátást. Kisebb nagyságrendet képvisel a forgalomképes (üzleti) vagyon, melyek felett az önkormányzat szabadon rendelkezhet.

Az utóbbi években megvalósuló beruházásoknak, felújításoknak köszönhetően jelentős mértékű vagyonnövekedést könyvelhettünk el. Számítalan intézményi épület (volt Nefelejcs Óvoda, Gimnázium, Polgármesteri Hivatal épülete, Könyvtár, Mátyás Óvoda, Tájház, Egészségügyi Intézmény, Családsegítő) korszerűsítése, felújítása valósult meg. Elkészültek és átadásra kerültek az István király útja, Deák Ferenc út, Boldva és Katona József utak, hogy csak a jelentősebbeket emeljük ki.

Előző évben több forgalomképes ingatlan hasznosítása is megnyugtatóan rendeződött (volt ÉMÁSZ épület, IV akna bányaeépülete, kiegészítő iskola, illetve volt 3.sz. Általános Iskola). Ezek részben értékesítésre kerültek, részben pedig az önkormányzat – pályázati pénzeszközök, illetve adomány bevonásával - felújította.

2012. évben ugyanakkor a GYEMSZI fenntartása alá kerülő Koch Róbert Kórház és Rendelőintézet átadásával közel 1,5 milliárd Ft értékű ingatlan és eszközállomány került ki az önkormányzat tulajdonából.

Az önkormányzati vagyongazdálkodás legfontosabb feladatai közé tartozik továbbra is a vagyon értékének, állagának megőrzése, a vagyon gyarapítása, és a feladatellátást szolgáló hasznosítás.

Kedvező pályázati döntést követően megkezdődhet a volt Finkei Általános Iskola épületének részbeni rendbetétele, illetve hasznosítása.

Megoldásra vár még továbbá a Bányászklub, a panzió, valamint az üdülő épületeinek felújítása, melyeket önkormányzatunk csak pályázati pénzeszközök bevonásával tud megvalósítani. Ezen beruházások további vagyonnövekedést eredményeznének.

A forgalomképes ingatlanok hasznosíthatóságának lehetősége az utóbbi években bekövetkezett események (árvíz, válság) hatására beszűkült.

Építési telkek iránti kereslet szinte megszűnt. Újabb akciók biztosítása megfontolandó.

Bízunk benne, hogy a szociálpolitikai támogatások igénybevételével és kedvezmények adásával fellendíthető a forgalmuk és ezáltal fejlesztési célú pénzeszközhöz is jutna önkormányzatunk.

Külterületi és zártkerti mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanjaink egymástól elszórta helyezkednek el, viszonylag kis területnagyságot képviselnek, egyesítésükre nincs lehetőség.

Vagyontárgyak feletti rendelkezés joga a Képviselő-testület által elfogadott helyi rendeletben szabályozottak szerint történik.

Befektetett eszközök állományának alakulása						
2010-2014. évek között						
(nettó érték eFt)						
ESZKÖZÖK	Sor-szám	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
I. Immateriális javak	1	19 063	11 716	4 005	2 830	2 351
1.) Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	2	3 364 952	2 938 265	1 529 528	1 279 685	1 751 153
2.) Gépek, berendezések és felszerelések	3	112 983	88 650	43 851	52 145	82 911
3.) Járművek	4	13 023	24 399	29 329	18 572	
4.) Tenyészállatok	5	0	0	0	0	0
5.) Beruházások, felújítások	6	0	0	207 050	378 011	144 059
6.) Beruházásokra adott előlegek	7	0	0	0	0	0
7.) Állami készletek, tartalékok	8	0	0	0	0	0
II. Tárgyi eszközök (2+3+4+5+6+7+8)	9	3 490 958	3 051 314	1 809 758	1 728 413	1 978 123
III. Befektetett pénzügyi eszközök	10	20 103	19 930	19 538	15 774	12 785
IV. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncessz. adott eszk.	11	5 552 834	5 868 548	5 679 503	5 684 202	5 959 021
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	12	9 082 958	8 951 508	7 512 804	7 431 219	7 952 280

2.2. Pénzügyi gazdálkodás

Önkormányzat legfontosabb céljai közé tartozik a város működőképességének megőrzése, a feladatok finanszírozásának, fejlesztési forrásainak biztosítása.

A költségvetési támogatások folyamatos csökkenése előtérbe helyezi a saját bevételek, ezen belül is a helyi adó bevételek jelentőségét. Az itt élő adóalanyok teherbíró képessége azonban ennek jelentős gátat szab. Ezen megfontolásból nem került 2015. évtől újabb adónem bevezetésre.

Jelenleg az iparüzési adóból származó bevétellel kalkulálhatunk, mely a vállalkozások adóalapjának 2%-a, a maximális adómérték. Ipari környezet bővülésének hatására, illetve gazdasági növekedés esetén mérsékelt növekedésével számolhatunk.

Gépjárművek teljesítmény és évjárattól függő adóztatásból továbbra is 40%-os részaránnyal számolhatunk.

Az állam a beszedett központi adók, környezetvédelmi, szabálysértési és helyszíni bírság mindenkori költségvetési törvényben meghatározott részét továbbra is átengedi az önkormányzatoknak.

Működési és egyéb bevételek főként az intézmények által nyújtott ellátásokért fizetendő térítési díjakból, vagyonhasznosítás (bérbeadás) ellenértékéből származnak. Nagymértékű emelésével reálisan nem számolhatunk.

Önkormányzatok költségvetési támogatásának jelentős növekedésével várhatóan az elkövetkezendő időszakban sem kalkulálhatunk – figyelemmel az előző évek tendenciájára -. Rendelkezésre álló fejlesztési célú pénzmaradvány összege a megvalósított beruházásokkal arányban csökkenő tendenciát mutat.

Hitel felvétele a gazdasági stabilitási törvény – valamint a végrehajtásáról szóló kormányrendeletben szabályozottak – alapján erősen korlátozott, elsősorban uniós fejlesztési forrásokkal megvalósuló beruházásokhoz, kormányzati hozzájárulással vehető igénybe. További fejlesztési elképzelések megvalósításához így elengedhetetlen a pályázatokban való eredményes részvétel. Folytatnunk kell az előző évek gyakorlatát, élnünk kell azzal a lehetőséggel, mely szerint az önerőt EU Önerő Alapból igényelt támogatásból részben vagy egészben biztosíthatjuk. Kedvező döntés estében, ezáltal gyakorlatilag a 100%-os támogatottság is elérhetővé válik.

2013. évben részben, majd 2014. évben teljes mértékben megvalósult az önkormányzatok állami adósságvállalása, mely szintén hozzájárult a működőképesség megőrzéséhez.

Gyakorlatilag 2015. évre sikerült kigazdálkodnunk a - 2010. évi árvízi védekezés során bent ragadt 170 millió Ft - védekezési kiadások költségeit is.

Több korábban önkormányzati fenntartás alá tartozó intézmény a Miskolci Apostoli Exarchátus fenntartásba kerülésével szintén javult likviditásunk, hiszen közismerten az állami támogatások és intézményi saját bevételek nem fedezik le az ellátandó feladatok költségeit.

Alábbiakban bemutatásra kerülnek az Edelény Város Önkormányzat főbb bevételeinek és kiadásainak alakulása az előző években:

Költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A bevételek aránya (%) és összege (eFt)									
	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%
Intézményi működési bevételek	400558	8	304906	7	356353	11	299442	12	241220	9
Önkormányzatok sajátos működési/ közhatalmi bevételei	580079	12	571573	13	549980	16	135585	6	152005	6
Önkormányzatok költségvetési támogatása	1422842	29	1160449	27	740790	22	874949	35	1113129*	41
Működési célú pénzeszköz átvétel	1444887	29	1287725	30	649302	19	129127	5	5000	0
Hitelek, működési pénzmaradvány	127142	3	270844	6	260372	8	25442	1	135782	5
Felhalmozási célú bevételek/ Felhalmozási maradvány	962323	19	728463	17	785565	24	1009789	41	1039747	39
Bevételek összesen	4937831	100	4323960	100	3342362	100	2474334	100	2686883	100

*Közfoglalkoztatás lebonyolításához kapcsolódó támogatással együtt

Költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A kiadások aránya (%) és összege (eFt)									
	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%
Személyi juttatások	1578342	37	1297247	36	956517	33	381357	18	463991	19
Személyi juttatások járulékai	383113	9	335280	9	232582	8	91167	4	103675	4
Dologi jellegű kiadások	1385628	33	1304187	36	826389	29	467870	22	587915	26
Működési célú pénzeszköz átadás egyéb támogatás	386144	9	367556	10	421866	15	459388	22	405422	14
Felhalmozási célú kiadások	518036	12	327843	9	422405	15	718274	34	899014	37
Kiadások összesen	4251263	100	3632113	100	2859759	100	2118056	100	2460017	100

Egyes évek közötti jelentős eltéréseket az előzőekben már említett intézményi átadások nagyban befolyásolják.

2013. július 1-től a Szociális Szolgáltató Központ költségvetése sem az Edelény Város Önkormányzata költségvetésébe épül, hanem az Edelény és Környéke Szociális Szolgáltató és Intézményt Működtető Intézményfenntartó Társuláséba. Eltérést okoz az egyes évek között az is, hogy milyen nagyságrendben, illetve önkormányzati kereteken belül kerül-e megszervezésre a közfoglalkoztatás.

Felhalmozási jellegű kiadások alakulását pedig a támogatott pályázataink száma és nagysága befolyásolja.

Összességében megállapítható, hogy nagy erőfeszítések árán sikerült az elmúlt ciklusban a stabil gazdasági helyzetet megőrizni, a folyamatos fizetőképességet fenntartani. Szigorú gazdálkodással, a kiadások legszükségesebb mértékre történő korlátozásával, a képviselő-testület folyamatos racionalizáló és takarékossgát célzó intézkedéseivel. Működési célú hitel felvételére nem került sor. Időközönként jelentkező likvid problémák kezelésére folyószámlahitelt vettünk igénybe.

Saját bevételeink nagymértékű növelésére reális esélyünk nincs. Ehhez újabb adónem kivetésére lenne szükség.

Az állami támogatások a feladatellátást nem fedezik, intézményeink működéséhez jelentős összegekkel kell hozzájárulni évente.

Cél továbbra is a költségvetés egyensúlyának megőrzése, a kötelező feladatok maradéktalan, jó színvonalú ellátása, alapvető szolgáltatások, infrastruktúra biztosítása.

Megállapítható, hogy az elkövetkezendő évek gazdálkodása sem lesz feszültségektől mentes. Amennyiben a gazdasági helyzet és normatív támogatás tovább romlik az önkormányzat működése csak még erősebb megszorításokkal biztosítható. Fontos feladat a pályázati források maximális kihasználása. Minden olyan feladat saját hatáskörben való ellátása, mely megtakarításhoz, vagy álláshely megőrzéséhez, újak teremtéséhez köthető.

A lakosság további terhelése nem célszerű, azonban az állami támogatások csökkenése esetén várhatóan további helyi adók bevezetése biztosíthatja a biztonságos közeli működést.

2.3. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése:

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adó rendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrásai növelésének.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

3. Helyzetértékelés

3.1. Edelény gazdasági élete

A város egyik legfontosabb problémája a munkahelyek alacsony száma, a munkaképes lakosság egy jelentős része ingázó életvitelt folytat, leginkább Miskolc, Kazincbarcika irányában. A város életében az 1990-es években történt egy hatalmas változás, amikor a lakosság nagy részének munkát adó bányák bezárásra kerültek.

Az ingázó életmód nincs pozitív hatással a város gazdasági és kulturális életére: csökken az az idő, amit a lakosok helyben töltenek el, kevésbé vesznek részt a mindennapokban, illetve a rendezvények iránt is kevésbé nyitottak, a bevásárlásokat sem feltétlenül helyben intézik el, ezzel csökkentve a helyi gazdasági szereplők bevételeit, s hosszabb távon erősíti az elvándorlást a munkahelyet biztosító településekre. Minden erőnkkel törekednünk kell arra, hogy új és jó munkáltatókat csábítsunk városunkba, illetve támogassuk a helybeni vállalkozásokat. Rengeteg ember utazik nap, mint nap több órát a munkahelyére, így családjától lényegesen többet van távol, sok embernek nincs is, vagy rosszul fizető állása van.

A város jó helyi alapokkal rendelkezik a gazdaságfejlesztéshez, jellemzően kis és néhány közepes méretű üzem található, általában a térség hagyományos ágazataiban.

A gazdaságfejlesztés feladata, hogy ezeket a helyi szereplőket a továbbfejlődésben támogassa. A város gazdaságának gyengesége az alacsony tőkevonzó képesség, kevés a kínálható telephely a befektetők csábítására. Az autópálya közelsége, a város földrajzi pozíciójának megítélése javulhat, így a jó telephely kínálat csábító erejű lehet a vállalkozók számára. Problémát jelent, hogy önkormányzati tulajdonban nincs megfelelő ipari terület. Ezért fokozottan szükséges a rendelkezésre álló területek és esetlegesen megvásárolandó területek hatékony allokálása.

A gazdaságfejlesztés tervezésénél reálisan kell látnunk a lehetőségeinket. A tőkevonzás erősítésénél kijelenthetjük, hogy Edelény esetében a kis- és közepes vállalatok vonzására van legnagyobb esélyünk. A több szektort felvonultató, kisebb méretű vállalkozásokkal

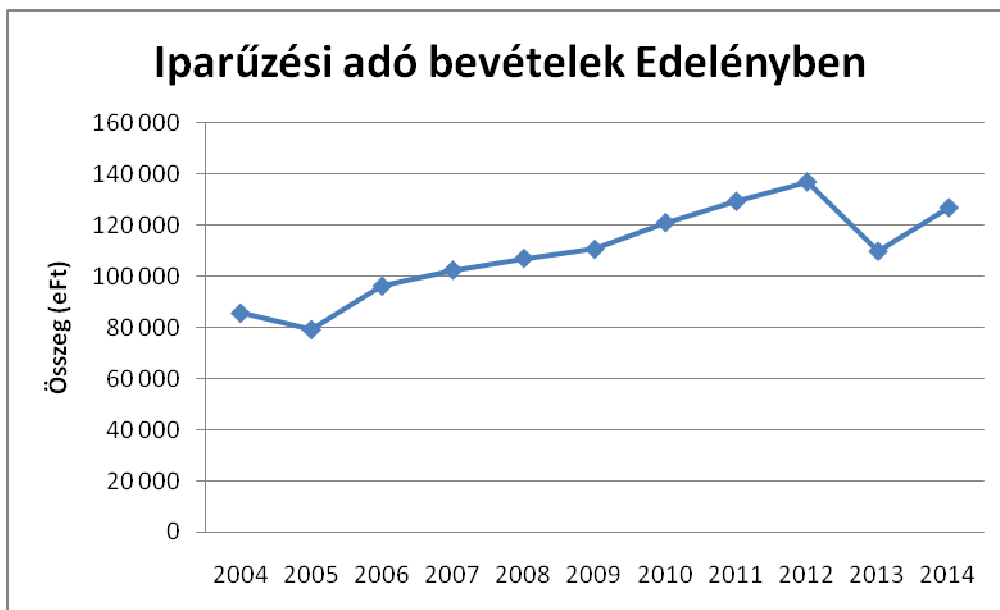
megelőzhető az egyoldalú gazdasági szerkezet kialakulása, amely korábban jellemezte a térséget, s amely nagy kockázatokat hordoz magában egy esetleges válság idején.

Előző évben elkészült Településrendezési terv partnerségi egyeztetése során kiemelt szerepet szántunk a gazdasági területek beazonosításának, esetleges átminősítésének a gazdaságélénkítés lehetőségeinek figyelembe vétele mellett. Valamennyi beérkező igényt teljesítettünk, mely ipari, gazdasági területek kijelölésére, módosítására vonatkozott. A szabályozás módosítása során igyekeztünk a vállalkozások letelepülésének feltételeit bővíteni, bár e szempontból a helyi adottságok kedvezőtlennek mondhatóak (kevés az ipari, gazdasági szolgáltató övezetre alkalmas terület a belterületen, a külterületi övezetek kijelölése pedig a szántó területek minősége miatt akadályozott a termőföld kivonása szempontjából.)

Jelentősebb edelényi székhelyű gazdasági szereplők:

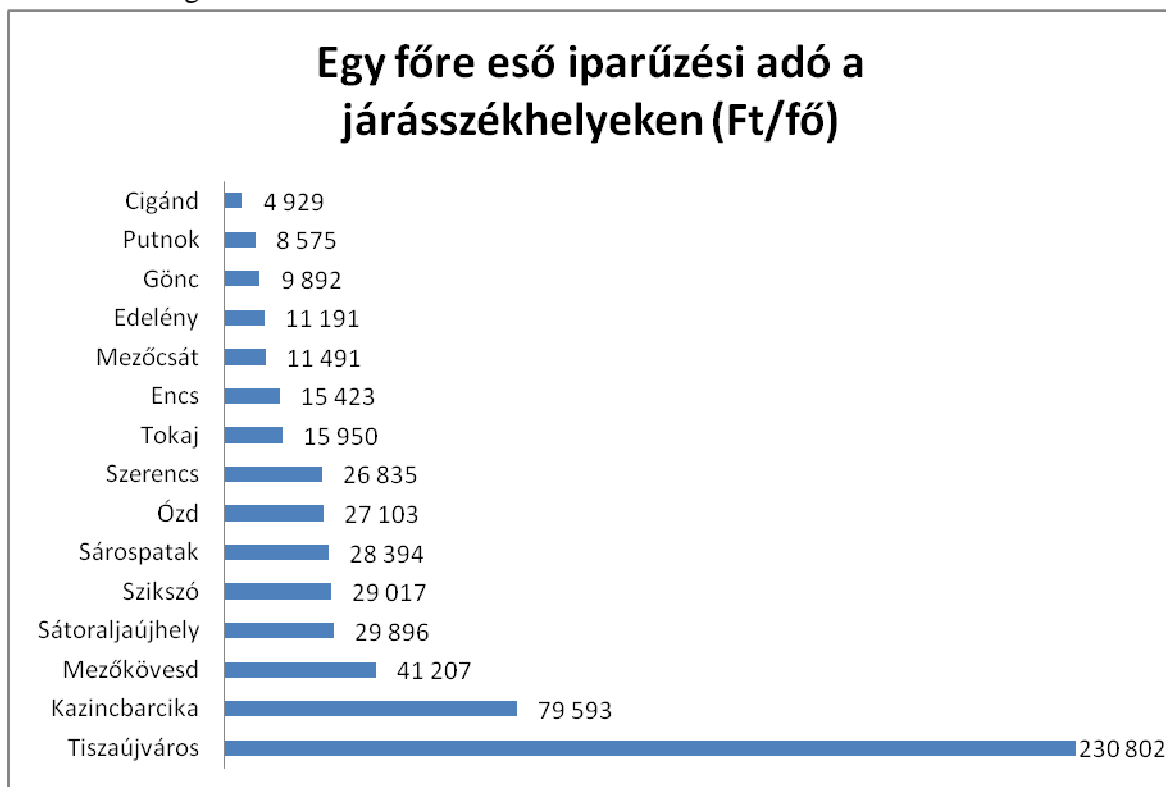
Vállalkozás neve	Címe	Szakágazat
ECLIPSE KFT.	Edelény, Miklós Gyula u 29.	nyomdai tevékenység
TRAVEL TOURS KFT.	Edelény, Finkei út 47.	közúti áruszállítás
FEFA KFT.	Edelény, József Attila út 34.	Falemezgyártás
AGROBÁL KFT.	Edelény, Finkei út 47.	Gabonaféle (kivéve: rizs), hüvelyes növény, olajos mag termesztése.
ALTAVILL KFT.	Edelény, Tompa Mihály utca 17.	villanyszerelés
BÓDVA ÉP KFT.	Edelény, Petőfi út 5.	Lakó- és nem lakó épület építése
FEDRID KFT.	Edelény, Tompa Mihály utca 2/a.	Lakó- és nem lakó épület építése
TÓTH LAJOS	Edelény, Hársfa út 47.	egyéni vállalkozó
TAKÁCS KFT.	Edelény, Miklós Gyula utca 54.	autójavítás
BORSOD BAU KFT.	Edelény, Tompa Mihály utca 0345/33 hrsz	Lakó- és nem lakó épület építése
BORSODI KÖZSZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.	Edelény, Borsodi út 26.	Lakásgazdálkodás, közterület-fenntartása
MATESZ ROLAND EV	Edelény, Rozsnyói út 31.	Éttermi, mozgó vendéglátás
KÉPES ÉS TÁRSA KFT.	Edelény, Vörösmarty 59.	Lakó- és nem lakó épület építése
ROLAND AUTÓ KFT.	Edelény, Rozsnyói út 31.	Személygépjármű-, könnyűgépjármű-kereskedelem
CENTRUM 97 KFT.	Edelény, István király útja 32/a.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem

Iparüzési adó alakulását a településen a következő diagram mutatja be, amely alapján megállapítható, hogy a gyengébb 2013-as évet leszámítva enyhe bevétel növekedést ér el önkormányzatunk évről évre.

Saját szerkesztés önkormányzati adatszolgáltatás alapján

Megvizsgáltuk Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található járási székhelyek 2014.évi költségvetése alapján az egyes települések iparúzési adóból származó bevételeit, amelyeket összevettük a lakosságszámokkal, s ez alapján képeztünk aránypárokat, amelyeket a következő diagram szemléltet:

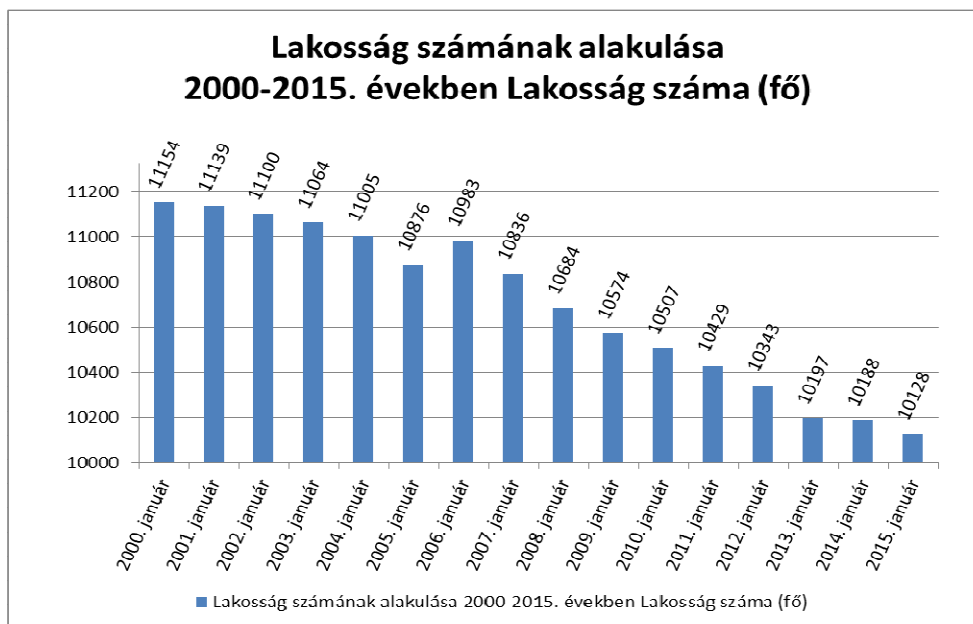
Forrás: http://www.njt.hu/njt.php?onkormanyzati_rendeletek, www.ksh.hu Saját szerkesztés

Megállapítható, hogy településünk az alsó negyedbe tartozik az ilyen típusú bevételeket vizsgálva. Fontos olyan intézkedéseket hozni a jövőben, amelyek befektetési kedvet növelik városunkban.

3.2. Népeségi, munkanélküliségi adatok

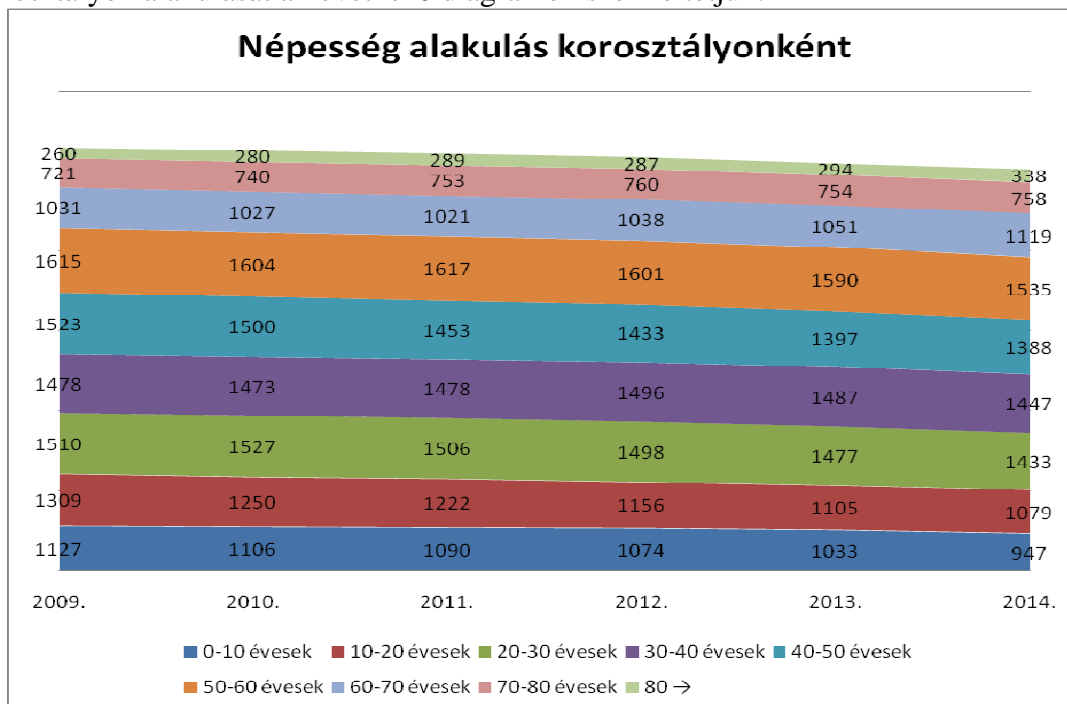
Népeségi mutatók

A statisztikai adatok vizsgálata alapján elmondható, hogy Edelényben az elmúlt 15 évben több mint 1000 fővel csökkent a lakosság szám, mely az ezredfordulóhoz képest 10%-os csökkenést jelent. Ellenben a születések számában nem vehető észre csökkenés, hanem enyhe növekedés tapasztalható.

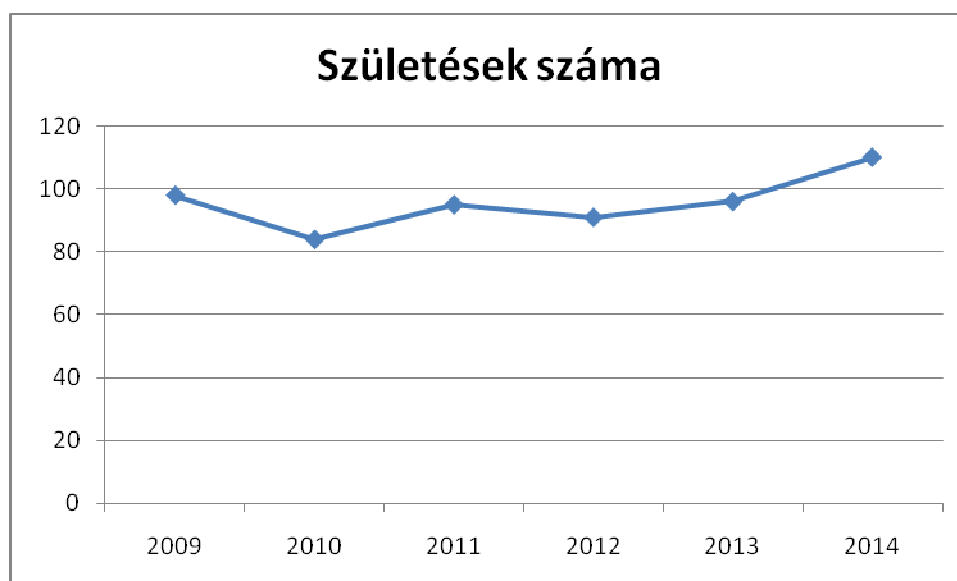

Forrás: www.afsz.hu Saját szerkesztés

A korosztályok alakulását a következő diagramon szemléltetjük:

Forrás: önkormányzati kimutatások Saját szerkesztés

Forrás: önkormányzati kimutatások Saját szerkesztés

Foglalkoztatási mutatók

A Munkaügyi Központ 2000-2015. közötti nyilvántartása alapján a munkanélküliségi ráta folyamatosan változó tendenciát mutat, de soha nem csökkent tíz százalék alá.

Munkanélküliségi adatok alakulása 2000-2015. években

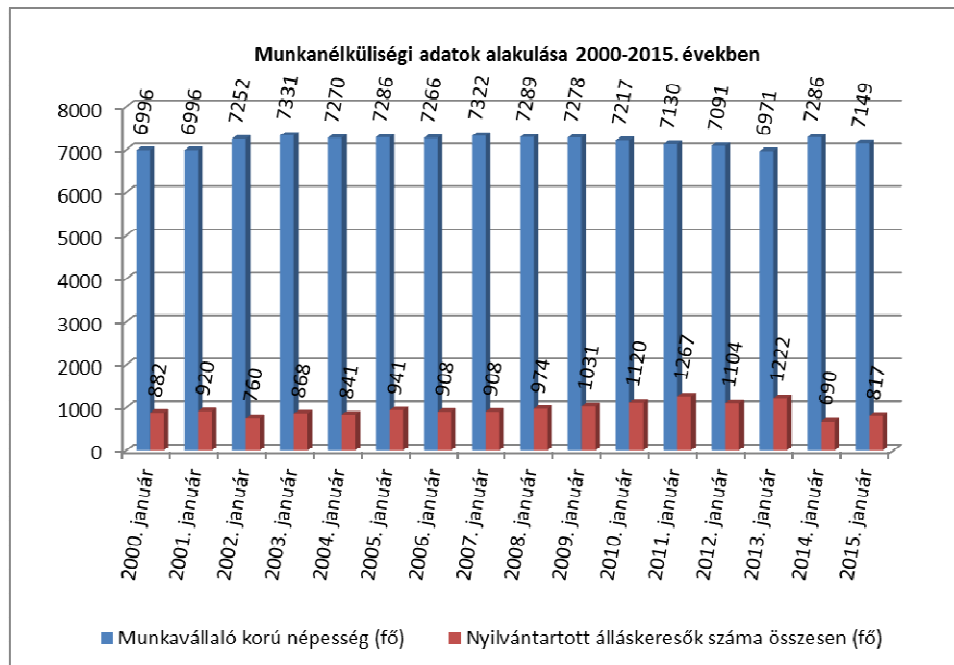
Év	Munkavállaló korú népesség (fő)	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	Területi mutató*/relatív mutató** (%)
2000. január	6996	882	12,61
2001. január	6996	920	13,15
2002. január	7252	760	10,48
2003. január	7331	868	11,84
2004. január	7270	841	11,57
2005. január	7286	941	12,92
2006. január	7266	908	12,5
2007. január	7322	908	12,4
2008. január	7289	974	13,36
2009. január	7278	1031	14,17
2010. január	7217	1120	15,52
2011. január	7130	1267	17,77
2012. január	7091	1104	15,57
2013. január	6971	1222	17,53
2014. január	7286	690	9,47
2015. január	7149	817	11,43

*"Területi mutató" - a regisztrált munkanélküliek a munkavállalói korú népesség %-ában

** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

Forrás: www.afsz.hu Saját szerkesztés

A város és szűkebb környezetének gazdasági átalakulása 2000-2015. között nem volt zökkenőmentes, melyet érzékletesen mutat a kétezres évek elején megjelenő (800-900 fő között) stabilizálódó munkanélküliség.

Forrás: www.afsz.hu Saját szerkesztés

2000 januárjához képest, már a következő évben 0,54 %-kal nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma. 2002 januárjától átlagban 3%-kal, kb. 230 fővel növekedett a munkavállalók népessége 2015 januárjáig, viszont ezzel együtt nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma is, mintegy 6%-kal az előző két évhez képest.

A nemzetközi és hazai gazdasági folyamatok hatására 2003-tól kezdődően ismét növekedett a regisztrált munkanélküliek száma, amely 2009-ben meghaladta az 1000 főt. Az adatok alapján látható, hogy a pénzügyi és gazdasági válság Edelényt sem kímélte. Ezek ellenére 2014. és 2015. években sikerült ezer fő alá csökkenteni a nyilvántartott álláskeresők számát.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely bővítési lehetőséget teremtsen
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi kirendeltséggel
- felméri a település munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetét

- biztosítja a településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködést.
- a jelenlegi és jövőben végrehajtásra kerülő foglalkoztatási pályázatok sikeres megvalósítása helyi és kistérségi szinten.

Közfoglalkoztatás

A munkahelyteremtés nem tartozik az önkormányzat alapfeladat körébe, azonban ki kell használni a közmunka foglalkoztatás lehetőségeit. A mindenkori közmunkaprogramban részt kívánunk venni, a mostani rendszer alapján a rövid és hosszú távú foglalkoztatást figyelemmel kísérjük, és a lehetőségekhez mérten minél nagyobb számú embert kívánunk bevonni a programba. Fontos célkitűzés hogy a START mintaprogramban elért eredményeinket szinten tartjuk elsősorban az mezőgazdasági közmunka, belvív csapadékvív rendszerek tisztítására irányuló programok esetén, ugyanakkor további értékteremtő közmunka programok lehetőségét figyelemmel kell kísérni.

A Borsodi Közszolgáltató Nonprofit Kft. által indított közfoglalkoztatási programok elsősorban a város karbantartási, javítási feladatainak ellátását célozzák meg. A Startmunka programok keretében az elmúlt években belvív-elvezetés, közút, mezőgazdasági földút programok kerültek megvalósításra. A város kül- és belterületi járdáinak, vízelvezető árkaiknak javítása, átereszek cseréje, aszfaltozás, aszfalt borítású utak javítása valósult meg. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok indítását Edelény Város Önkormányzata kezdeményezte és bonyolította le. 2015 évtől tevékenységbővülés eredményeként Startmunka program keretében mezőgazdasági földprogram, illetve állattenyésztési program indítását kezdjük a programban 50 munkavállaló bevonása valósul meg.

Hosszabb távú cél minél több álláskereső bevonása az egyes programokba. A programok sikeresebb lebonyolítása érdekében képzési programok keretében mezőgazdasági munkás, motorfűrészes kezelő, eb rendészeti munkás képzések kerültek indításra.

A közmunka program előnyt biztosít az állás nélküli személynek az által, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi kirendeltség pályázati finanszírozásával) tud elláttatni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

3.3. Intézményrendszer átalakulása

Az önkormányzati fenntartásban és működtetésben lévő intézményrendszer jelentős átalakuláson ment át az elmúlt időszakban.

Oktatás

A 2011/2012-es tanévtől a Képviselő-testület döntése alapján megszüntetésre került a Városi Oktatási Központ.

Az óvodai feladat ellátási helyek számában nem történt változás, azonban az önkormányzat

fenntartásában már csak az Edelényi Mátyás Óvoda és Bölcsőde van, amely 3 feladatellátási helyen működik:

- Mátyás király útja 1.
- Mátyás király útja 7/a.
- Bányász út 2.

A korábban Nefelejcs Óvoda néven működő intézményt a 2013/2014-es tanévtől a Miskolci Apostoli Exarchátus vette át. Az intézmény Oltalom Tagóvoda néven kezdte meg a működését a Szent Miklós Görögkatolikus Iskola és Óvoda keretein belül.

A 2011/2012-es tanévtől az I. számú Általános Iskola fenntartói jogát a Miskolci Apostoli Exarchátus vette át. Az intézmény Szent Miklós Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskola néven kezdte meg a működését. 2012/2013-es tanévtől az intézmény által ellátott feladatokat kibővítették, az elnevezése Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény névre változott.

A Borsodi Általános Iskola (II. számú Általános Iskola) fenntartását 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központon keresztül az állam vette át, míg az intézmény működtetését Önkormányzatunknak kellett vállalnia.

A 2011/2012-es tanévtől a középiskola fenntartói jogát a Miskolci Apostoli Exarchátus vette át. Az intézmény Szent János Görögkatolikus Gimnázium és Szakképző Iskola néven kezdte meg a működését.

A Miskolci Apostoli Exarchátus hatalmas feladatot vállalt fel a középiskola átvételével, mely nem csak anyagiakban hanem a mindennapi munka területén is megjelenik.

Az Edelényi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott pedagógiai szakszolgálat fenntartását 2013. szeptember 1. napjától a Borsodi Általános Iskolához hasonlóan az állam vette át, működtetéséről pedig a kistérségi társulás székhelye szerinti önkormányzatnak, azaz Edelény Város Önkormányzatának kell gondoskodnia.

Egészségügy

Háziorvosi ellátás

A városban 5 háziorvosi és 2 gyermek-háziorvosi körzet működik. A felnőtt rendelők a Deák Ferenc út 6. szám, a gyermekrendelők pedig a megújult István király u. 65. sz. alatti épületben található. A rendelők műszaki kialakítása, eszközökkel való felszereltsége, valamint a személyi feltételek megfelelnek a tárgyi és személyi minimumfeltételekben előírtaknak. Mindkét helyen biztosítottak a higiéniai feltételek, mind a betegek, mind a dolgozók számára.

Képviselő-testület döntésének megfelelően 2013. március 1. napjától került sor a három házi gyermekorvosi körzet összevonásra kettő körzetbe. A házi gyermekorvosi körzetek összevonásával remélhetőleg hosszú távon sikerült megoldani a gyermekek háziorvosi ellátását.

A háziorvosok a rendelést vállalkozási formában látják el.

Edelényben három fogorvosi praxis működik területi ellátási kötelezettséggel, a rendelők felszereltsége és személyi feltételei a háziorvosi rendelőkhöz hasonlóan megfelelőek.

Fekvő- és járóbeteg-szakellátás

A települési önkormányzatok fekvőbeteg szakellátó intézményeinek átvételéről szóló 2012. évi XXXVIII. törvény alapján 2012. május 1. napjától Koch Róbert Kórház és Rendelőintézet - a intézmény működéséhez kapcsolódó ingó és ingatlan vagyon állami tulajdonba kerülésével együtt - állami fenntartásba került. A kórház szervezeti keretein belül működő védőnői ellátás a Szociális Szolgáltató Központon keresztül került biztosításra.

Szociális ellátás

Az Edelényi Szociális Szolgáltató Központ fenntartását 2013. július 1. napjától Edelény és Környéke Szociális Szolgáltató és Intézményt Működtető Intézményfenntartó Társulás vette át. A társulás tagjai: Edelény, Abod, Szakácsi, Tomor, Lak, Hegymeg, Ládbesenyő, Balajt.

Az intézmény a következő telephelyeken működik:

3.3.1. István király útja 58.

- ❖ házi segítségnyújtás,
- ❖ jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- ❖ szociális étkeztetés,
- ❖ családsegítés,
- ❖ gyermekjóléti szolgáltatás,
- ❖ idősek nappali ellátása,

- Árpád út 29.

- ❖ idősek otthona,
- ❖ otthoni szakápolás,

- István király útja 65.

- ❖ család és nővédelmi egészségügyi gondozás (védőnői ellátás).

Közművelődés

Művelődési Központ, Könyvtár és Szekrényessy Árpád Múzeum továbbra is az önkormányzat fenntartásában működik. A képviselő-testület döntése alapján 2013-ban a gyermekétkeztetést biztosító konyha, valamint az önállóan működő két óvoda gazdasági ügyeinek intézése együttműködési megállapodás alapján (2013 szeptemberétől a Nefelejcs Óvoda a Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskolához került), a Borsodi Általános Iskola, a Pedagógiai Szakszolgálat üzemeltetése, valamint a technikai dolgozók kerültek az intézményhez.

Az intézmény jelenleg az alábbi intézményegységekből áll:

- Művelődési Központ, Borsodi út 9.
- Városi Könyvtár, István király útja 49. (Az igazgatás központja.)

- Szekrényessy Árpád Múzeum (Borsodi Tájház), Borsodi út 155., Váralja u. 1, Váralja u.2., Borsodi Földvár
- Városi Televízió, Borsodi út 9.
- Panzió, István király útja 63.
- Rakaca-tavi Pihenő, Szalonna, Ibolya út 52.
- Konyha, Borsodi út 36. (3 melegítő konyha, Borsodi Általános Iskola, Mátyás Óvoda és Bölcsőde, Egresi Óvoda)

4. Edelény SWOT analízise

Erősség

- Természeti vonzerők: értékes tájképi környezet (Császta), illetve a világörökség részeként nyilvántartott Aggteleki Nemzeti Park szomszédsága
- Körvonalazódik a Coburg-kastély turisztikai-gazdasági szerepének erősödése
- Testvérvárosi kapcsolatok (pl. a lengyelországi Siewierz-sel)
- Járásközponti szerepének köszönhetően megtalálhatóak a városban a legfontosabb közigazgatási intézmények (Munkaügyi központ, Földhivatal, Okmányiroda)
- Magas színvonalú, koncentrált egészségügyi alap és szakrendelési ellátás, orvosi ügyelet, Koch Róbert Kórház, gyógyszertárak
- Infrastrukturális erősségek: utak megújulása, járdaépítés, közterületek tisztántartása (közhasznú munkások folyamatos alkalmazása), működő vasútvonal
- Vásárlási lehetőségek széles spektruma: műszaki, ruházati, mezőgazdasági, élelmiszer üzletek, Penny Market, fejlett magán- és kiskereskedelmi hálózat
- Megyeszékhely közelsége és jó megközelíthetősége
- Nagyon jó közbiztonság, folyamatos rendőri jelenlét
- Közintézmények nagy része felújított, jó állapotban van

Gyengeség

- Népszámszám csökkenése
- Alacsony adóbevételek, kevés a saját tőke a fejlesztési célú beruházásokhoz
- Épített környezet vonzereje alacsony: Tájház, jellegzetes építészeti stílusban épült és karbantartott templomok.
- Vendégéjszakák száma minimális, a turisták a Coburg-kastély látogatásán kívül nem töltenek el időt a városban
- Alacsonyszintű marketingtevékenység és koordinálatlan rendezvényszervezés, kevés idegen nyelvű tájékoztatás, egységes arculat hiánya.
- Hiányzó éves programterv, városi rendezvényeken alacsony részvételi arány
- Magas színvonalú szállás- és vendéglátóhelyek hiánya.
- Magas munkanélküliségi mutatók.
- Alacsony a város külföldi tőkevonzó-képessége és az exportból származó bevételek aránya
- A nagyobb foglalkoztatók eltűntek a térségből
- Kicsi a telephelykínálat

- A helyi vállalkozások tőkeereje alacsony
- Gyengült a térségi gazdasági kapcsolatrendszer
- Kevés önkormányzati tulajdonú, művelésbe bevonható terület
- A helyi gazdaság foglalkoztatása jelentősen csökkent az elmúlt évtizedben
- Bódva árvíz veszélye folyamatos fenyegetést jelent

Lehetőség

- A turisztikai fejlesztések támogatása nemzetközi, hazai kormányzati és egyéb forrásokból (pl. Földvár fejlesztés, szálláshely kapacitás növelése, turisztikai szolgáltatások kiépítése és összehangolása).
- Szociális gazdaság kialakítása
- A civil szervezetek aktivizálása és támogatása
- Ipari park fejlesztése
- Helyben elérhető szolgáltatások fejlesztése
- Fiatalok helyben tartása az oktatási, nevelési intézmények fejlesztésével
- Az új iparágak betelepítése, képzett munkaerő megszólítása

Veszély

- A földrajzi fekvésből adódó hátrány állandósulása, a város leszakadása a körzet kedvezőbb adottságú településeitől
- Az infrastrukturális fejlesztések lassulása
- A környező települések, térségek és régiók kínálatának erősödése, versenyképességének növekedése.
- A tőkebeáramlás hiánya, a befektetők érdeklődése elmarad, vagy alacsony szintű marad
- A környezetszennyezés, megóvás és állapotjavítás terén nem történik pozitív változás
- Az értelmiség és a szakemberek elvándorlása a településről
- A város versenyhátrányba kerül a Miskolc környéki településekkel szemben

5. A pályázati rendszer átalakulása

Változik az uniós pályázati rendszer a 2014-2020-as fejlesztési ciklusban.

A jelenleg még sok bizonytalanságot hordozó rendszer nyújtotta lehetőségek megfelelő kihasználása kiemelt feladat a következő időszakban, amelyre nagy hangsúlyt kell fektetnünk már a problémák, szükségletek feltárása, illetve a projektek előkészítése során is. Továbbá aktív segítő szerepet kell vállalnunk a pályázati források helyi felhasználásában, hogy a város gazdasági szereplői, civil szervezetei, intézményei is támogatáshoz jussanak, ami közvetve a lakosság életszínvonalára is pozitív hatással bír.

Az előttünk álló ciklusban is marad a korábban létezett pályázati eljárás, de a közszférában a pályázattal helyett kijelölés alapján lesz a forráskihelyezés. A területi programok, illetve a közösségvezérelt helyi fejlesztések esetében a helyi szereplőknek lehetőségük lesz a

kiírásban, illetve a döntésben részt venni, a 300 millió forint alatti beruházásoknál pedig egyszerűsített eljárást vezetnek be.

Változik a támogatás kifizetésének és az önerő igazolásának szabályozása is, a jövőben a támogatást szinte annak teljes összegében kifizetik, és csak az utolsó 10 százalék lehívásához kell igazolni az önerő rendelkezésre állását.

Nem jelennek meg olyan pályázati kiírások, amelyek keretösszege 1 milliárd forint alatt lenne, továbbá a pályázati felhívás megjelenése és a benyújtási időtartam kezdete között legalább 30 napnak el kell telnie a jövőben, ezzel is segítve a minőségi előkészítési munkákat.

Az intézményrendszer is módosul a 1545/2013. Korm. Határozatnak megfelelően. A közreműködő szervezetek a miniszterek irányítása alá kerülnek, a regionális fejlesztési ügynökségek a megyei önkormányzatok irányítása alá kerülnek. Az egyes Operatív Programok irányító hatóságai a tevékenység fókuszát adó területért felelős szaktárcához kerülnek áthelyezésre helyettes államtitkári irányítás alatt.

A korábbi meglehetősen bonyolult eljárásrendek, jogorvoslatok előreláthatólag egyszerűsödni fognak, amelyről az 1731/2013. Korm. határozat ad útmutatást.

Fő alapelvek:

- Új fejlesztéspolitikai intézményrendszer
- „Kiszervezések” megszüntetése
- Pályázatok értékelése intézményrendszeren belül
- Továbbképzési rendszer kiépítése
- Közbeszerzési rendszer átalakítása
- Egyszerűsített pénzügyi elszámolások alkalmazása
- Egyfokú jogorvoslat
- A projektek végrehajtásához szükséges engedélyezési eljárások központosítása
- Egységes eljárásrend kidolgozása

Az előző, 2007-2013-as időszakban megismert Operatív Programok rendszere részben átnevezésre kerül. 7 darab Operatív Program nevesítésére került sor az elmúlt időszakban (+1 a végrehajtások koordinációjára felhasználandó forráskeret a következők szerint:

Operatív program (indikatív megnevezés)	Forrás	Szakmai tartalom meghatározásáért első helyen felelős tárca	Irányító hatóság elhelyezése
Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)	ERFA	NGM	NGM
Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)	ERFA	NGM	NGM
Terület- és Településfejlesztési OP (TOP)	ERFA	NGM	NGM
Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)	ERFA, KA	NFM	NFM
Környezeti és Energetikai Hatékonysági OP (KEHOP)	ERFA, KA	NFM, VM	NFM
Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)	ERFA, ESZA	EMMI	EMMI
Koordinációs OP (KOP)	KA	ME	ME
„Vidékfejlesztés, halászat” OP	EMVA, ETHA	VM	VM

Magyarország Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban (OFTK) rögzített átfogó és hosszú távú fejlesztési irányai alapján kerültek ezen prioritások meghatározásra, amelyek közül az önkormányzatok szempontjából a legjelentősebb a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása**.

A területi operatív programok keretrendszerét a jelentős forráskeretekkel rendelkező, az ország európai szinten felzárkózást igénylő minden megyéjére kiterjedő Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban: TOP) mutatja be.

A TOP fő küldetése, hogy keretet biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Ennek két fő alappillére:

1. Térség-specifikus gazdasági növekedés és foglalkoztatás-bővítés: a TOP erős gazdaságfejlesztési orientációja miatt jelentősen hozzájárul ahhoz a kormányzati törekvéshez, amely szerint a 2014–2020-as uniós fejlesztési források 60%-ának közvetlenül a gazdaságfejlesztést kell szolgálniuk.
2. Területi és települési önkormányzati kompetenciákba eső feladatellátás kapcsán felmerülő fejlesztési szükségletek kielégítése. Ezért a TOP fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közszférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is. Ugyanakkor ezek esetében is szempont a legalább közvetett gazdasági és foglalkoztatási hatás.

A TOP prioritástengelyei

1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés
3. Alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése
5. Megyei és helyi emberi erőforrás-fejlesztések, foglalkoztatás- ösztönzés és társadalmi együttműködés
6. Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
7. Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések – városi közösségek identitásának, összetartozásának és elégedettségének fejlesztése (CLLD)

A TOP fejlesztési irányai:

- I. Térség-specifikus erőforrásokra épülő, azokat gyarapító gazdasági növekedés és foglalkoztatás-bővítés
- II. Élhető és az üzleti szereplők számára vonzó települések
- III. Helyi közösségek megerősítése és öngondoskodó képességük javítása

Edelény Város Gazdaságfejlesztési Programjának fejlesztési prioritásait ezen fejlesztési irányok és a helyzetelemzésben megismert helyi sajátosságok figyelembe vételével kívánjuk meghatározni a következő fejezetben bemutatottaknak megfelelően.

II. A 2014-2019 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA MEGFOGALMAZOTT FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe, melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településüzemeltetés során az Önkormányzat Képviselő-testületének figyelemmel kell kísérnie az egyes közfeladatokkal kapcsolatban felmerülő kiadásokat és a vele szemben keletkező bevételeket adott évben, illetve több év viszonylatában.

A növekvő költségvetési kiadással és a csökkenő költségvetési bevétellel járó közfeladatok esetében rendszeresen vizsgálni kell azt, hogy közszolgáltatás biztosítása más szolgáltatóval, illetve más módon nem lehetséges-e.

A településüzemeltetés során biztosítani kell a megalapozott költségvetéssel, és a likviditás folyamatos figyelemmel kíséréssel azt, hogy az üzemeltetéshez szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre álljon. A pénzügyi problémák bekövetkezésének lehetőséget előre kell jelezni, hogy a szükséges átcsoportosítás végrehajtható legyen.

PRIORITÁSOK RÉSZLETEZÉSE

1. prioritás GAZDASÁGFEJLESZTÉS

1.1. Gazdaságélénkítés

1.1.1. Szociális gazdaság kialakítása

Az önkormányzat tulajdonában lévő Borsodi Közszolgáltató Nonprofit Kft. a 2014-ben megkezdett mezőgazdasági startmunka programját a következő években tovább bővíti a tervek szerint. A jövőben érdemes végiggondolni egy szociális szövetkezet keretében szervezett foglalkoztatási társaságok alapítását és működtetését, melynek keretében helyi termékek kerülnek előállításra és feldolgozásra. A szövetkezet célja, hogy elősegítse a munkanélküliek munkába való visszailleszkedését szakmai gyakorlat megszerzésével, illetve a munkában töltött idő növelésével, valamint ellássuk azokat a feladatokat, melyeket ebben a hátrányos térségben a kockázatos piaci viszonyok (pl. alacsony helyi jövedelmek miatt) piaci alapon működő vállalkozások nem látnak el.

A foglalkoztatás mellett a kialakítandó társaság a munkavállalóknak szakképzést, kompetencia alapú képzést, illetve a hátrányos helyzetű és tartós munkanélküli személyeknek foglalkoztatási és életvitellel összefüggő képzést is nyújthatna. A mezőgazdasági termelést a korábbi 5 hektár terület nagyság mellett további terület bevonásával bővíthetjük. A mezőgazdasági szántóföldi termelés mellett gyümölcsfa telepítéssel bővíthetnénk, valamint a korábbi két fóliasátor mellett egy harmadik fóliasátor felállítását is megtörténik. Ezekkel a beruházásokkal a korábbi közfoglalkoztatotti létszámot sikerülhet megduplázni. Az

állattenyésztés keretében tojó tyúk beszerzésre valamint hízó sertés tenyésztéssel, illetve egy tanya kialakítással próbálunk meg további munkahelyeket létesíteni. A mezőgazdasági termékek felhasználása egyrészt az Önkormányzat tulajdonában lévő konyhákra történő beszállítással, másrészt egy szociális bolt kialakításával történhet. A következő időszak feladata ennek a rendszernek a szervezeti kereteit felállítani, majd gondoskodni működéséről.

1.1.2. Helyi gazdaságfejlesztés

Ipari terület fejlesztésének koordinálása, befektetőbarát szolgáltatások kialakítása

Az első területen, az ipari park esetében a város konkrét fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik, mivel a rendelkezésre álló területek behatárolják a lehetőségeinket. A befektetés ösztönzés (ipari parki) eszköztárát, befektetőbarát szolgáltatáskínálatot kell kialakítani, amellyel vonzó környezetet tudunk megvalósítani. Folyamatban van a város integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) elkészítése, amely segítséget nyújthat ennek megvalósításában. A helyi adókedvezmények területén a város forráshiány miatt nem tud a jogszabály adta lehetőségeken belül ösztönző eszközöket alkalmazni.

Feladataink a partnerek, és a beruházók felkutatása. A beruházóval a település igényeinek legmegfelelőbb szerződési feltételek kialakítása, hogy a fejlesztések a város arculatán, közművein, bevételi forrásain is jelentős nyomot hagyjanak.

Vállalkozói-gazdasági tanácsadás erősítése

A meglévő vállalatokkal kapcsolatosan tájékozódni szükséges a munkáltatók elképzeléseiről, fejlesztési lehetőségeikről, problémáiról. A helyi vállalkozók minél szélesebb körű tájékoztatása is kiemelkedő feladat, az őket érintő változásokról, bevonni őket a döntést előkészítő folyamatokba, véleménykérés formájában. A vállalkozások indítására alkalmas területeket meg kell hirdetni. Helyi emberek vállalkozóvá válásának, meglévő vállalkozások bővítésének segítése, támogatása.

Az új vállalatokkal kapcsolatosan adott időközönként (évente, félévente) aktualizált adatbázis létrehozása javasolt azon ingatlanokról, területekről, amelyek alkalmasak vállalkozási tevékenységek folytatására. Ezt az adatbázist kell propagálni, megküldeni iparfejlesztéssel foglalkozó vállalkozások, szervezetek irányába.

2014-ben újra megrendezésre került a 2010-es évig minden év végén megtartott Önkormányzati évzáró rendezvény, ahol a helyi intézmények vezetői mellett a város jelentősebb cégeinek képviselői kaptak meghívást, hogy megismerjék a város elmúlt évének eredményeit, fejlesztéseit, majd egy fogadás keretében kötetlenül megvitassák a következő év feladatait, együttműködési lehetőségeit. Az önkormányzat szándéka a továbbiakban is megszervezni az eseményt Edelény város életében meghatározó szereppel bíró intézmények, gazdasági és civil szervezetek bevonásával.

1.1.3. Munkahelymegőrzés és teremtés elősegítése

Foglalkoztatás

Az Önkormányzat, mint foglalkoztató, a Polgármesteri Hivatal, illetve az önkormányzat fenntartásában működő intézmények dolgozóikért felelős, számukra kell, hogy hosszútávon munkahelyet biztosítson elsősorban, ezzel is elősegítve a helyben foglalkoztatást.

Emellett a közmunka és START programok tudnak lehetőséget nyújtani Edelény leginkább nehéz sorban élő lakosainak.

A Start munkaprogramok az elmúlt években több szakaszban és többször is megvalósultak, ezzel jelentős számú lakosnak adtak és adnak szerény, de legalább átmeneti jövedelmet. Az Önkormányzatunk mellett a Borsodi Közszolgáltató Nonprofit Kft. a város legnagyobb közfoglalkoztatója.

Kistérségi startmunka mintaprogram keretében mezőgazdasági termelő tevékenységet folytatunk az Önkormányzat tulajdonában álló 0300/11 hrsz földterületen 5 hektár nagyságú termőföld megművelésével. A programban a korábban részletezett növények termesztésére került sor. A program eredményeként megtermelt zöldségek az önkormányzat tulajdonában álló konyhákra kerülnek hasznosításra.

A közfoglalkoztatási programokban folyamatosan részt vesz az Önkormányzatunk, az intézményeink és Borsodi Közszolgáltató Nonprofit Kft. is. Jelenleg is jelentős számú edelényi lakos bevonásával és foglalkoztatásával dolgozunk a város szebbé, élhetőbbé tételén.

A Startmunka programok ráépülő elemeként az elkövetkező években mezőgazdasági programelemek (zöldség- és gyümölcsstermesztés és állattartás) bővítését tervezzük, valamint gyümölcsfeldolgozó és térsztaüzem létrehozásának jogosultságát kell megvizsgálni az elkövetkező években.

1.2. Turizmusfejlesztés

1.2.1. Összehangolt turisztikai tevékenység kialakítása

Kínálati elemek felmérése a városban és a térségben, ezek összekapcsolása

Az államalapítás kori Borsodi Földvár a település legrégebbi védett emléke, melyet Anonymus említ először a Gesztájában: „*Borsut Bungere fiát Árpád kiküldte a Tatra hegyei felé, hogy a területet kikémlelje és alkalmas helyen várat építsen.*” – és ez a Borsodi Földvár. A vár a történelmi Borsod vármegye első ispánsági központja és a megye névadója, esperesi székhely. De ezen kívül is gazdag épített emlékekben a város: gótikus református templom (1330 körül), barokk L’Huillier-Coburg kastély (1730), késő barokk Edelény-borsodi református templom (1791), Erzsébet Királyné Fogadalmi Templom (római katolikus) (1905), görögkatolikus templom (1983), Borsodi Tájház három épülete (népi építészeti emlék) (20. század eleje), a L’Huillier-Coburg kastély rokokó freskói (1769, Lieb Ferenc), a L’Huillier-Coburg kastély különböző stílusú kályhái, a Művelődési Központban lévő relief (Schrammel Imre alkotása, 1985).

2014-ben adták át a nagyközönség számára a felújított L’Huillier-Coburg kastélyt és a körülötte lévő park egy részét (I. ütem), és az azt körülölelő kitisztított, revitalizált Holt-Bódvát. A Borsodi Tájház új kiállítással és épületszárnyal bővült, megkezdtek egy új sporttelep építését, a belvárost felújították és több épület is megújult az önkormányzat pályázataira révén az elmúlt években.

A Műemlékek Nemzeti Gondnoksága által elindított „Kastélysziget Kulturális-Turisztikai Központ Edelény - A Cserehát és a Galyaság turisztikai fejlesztése az edelényi L’Huillier-Coburg-kastély vonzerejének fejlesztése révén felújított Kastély kulcsszerepet játszik a város életében, magas látogatószámot generál Edelényben. Azonban azt tapasztaljuk, hogy a kastély látogatóit a vártnál sokkal nehezebb elcsábítani a város további látnivalóinak megtekintésére.

Csak egy állomásnak tekintik Edelényt, ahonnan a kastély megismerését követően tovább is állnak, nem érznek készletet a többi helyi érték megismerésére. Nagy gyengesége a városnak, hogy szinte nem rendelkezik szálláshellyel, illetve a vendéglátóhelyek száma és nyitva tartása sem turista barát, így nincsenek ösztönözve az idelátogatók a hosszabb időtartam eltöltésére. A jövőben a lehetőségek jobb kihasználásában rejlik a megoldás, aminek köszönhetően megnőhet a turizmus szerepe és értéke Edelényben, s ez által nőhetnek az ebből származó bevételek.

Imázs-erősítés

A környező települések szintén gazdagok természeti és épített kincsekben, ezek megismerése és megismertetése ösztönözheti az idelátogatók számának növekedését, a visszajáró vendégkör kialakítását. A folyamatosan bővülő helyi értéktárak alapján összeállított, egységes arculattal rendelkező kiadványok, plakátok figyelemfelkeltő ereje nagyobb, mintha pontszerű beruházásokat hajtanánk végre. Egyeztetéseket kell folytatnunk a jövőben a környezető települések vezetőivel, és esetlegesen együtt pályázni, keresni a lehetőségeket a magyarok és a külföldiek megszólítása érdekében.

1.2.2. Meglévő turisztikai szolgáltatások fejlesztése

Turisztikai szolgáltatások kínálatának bővítése

A legnagyobb – eddig alig kihasznált – lehetőség az idegenforgalom és a turizmus, melyet a város hagyományainak és értékeinek jobb menedzselésével, propagálásával is erősíteni kell. Ki kell dolgozni azt a koncepciót, mely alapján ezen elképzeléseinket elkezdjük megvalósítani. A jelenlegi értékek megőrzése ezen a területen is nagyon fontos feladat lesz. Évek óta probléma, hogy nem tudunk élni a földvár adta lehetőségekkel. Biztosítani kell a tájház egész éves használatának lehetőségét. Ez az elképzelés a tájház, a földvár és a kapcsolódó szolgáltatások komplex fejlesztésével valósulhat meg. A fejlesztés központi eleme a Borsodi Földvár sáncainak, kapuszerkezetének és korabeli házaknak az újjáépítése lenne a Földvár „feltámasztása” érdekében. Ezen fejlesztés Önkormányzatnak egyik kiemelt célja. A komplex fejlesztés eredményeként megvalósulna a Császtai búcsúnak helyet adó Nagy-Császta szőlőhegy lovas túra útvonallal történő összekapcsolása a Tájházzal, és a Földvárral.

A felújított tájház is sokkal több lehetőséget hordoz magában, mint amennyit eddig kihasználtunk. Még több tartalommal, még több rendezvénnyel kell megtöltenünk a tereket. Meg kell szólítanunk olyan helyi termelőket, akik rendelkeznek forgalmazási engedéllyel, áruinak alkalmankénti kóstoltatása, vagy állandó bemutatása is járható út a Tájház népszerűsítése érdekében.

A Bódva Tájházat körülvevő szakaszán a csónakázási lehetőség megteremtése, strandröplabda és strandfoci pálya kialakítása távlati terv, de megfelelő támogatások, esetleges magántőke bevonása mellett megvalósítható lenne.

Átgondoltabb, és az elmúlt időszakban tapasztalt igényekhez igazított cselekvési tervet kell készítenünk a jövőben. Úgy kell kialakítani a programtervet, hogy az év minden időszakában kerüljön megszervezésre rendezvény, s a megfelelő intézményi, szolgáltatói (vendéglátás, szállás, kísérő programok) is rendelkezésre álljanak.

Szálláshelyek kialakítása

Szálláshelyek tekintetében nagyon rossz mutatókkal rendelkezik a városunk. Önkormányzati tulajdonban a belvárosban található panzió van, amely leginkább munkásszállóként működött az elmúlt években a kastélyban folyó építkezés miatt.

Az épület lelakott, felújításra és bővítésre szorul a jövőben a vendégéjszakák számának és ezen keresztül a bevételek növelésének érdekében. Hozzánk érkező delegációk, csereprogramban résztvevők, a városunk és a környék iránt érdeklődő turisták elszállásolását meg kell tudnunk oldani a közeljövőben.

Emellett ösztönözni kell a városban élő és tevékenykedő, főként helyi vállalkozókat, hogy minél többen próbáljanak pályázati források bevonása mellett szálláshelyfejlesztésbe kezdeni.

Szintén önkormányzati tulajdonban található a Rakaca-víztározó partján álló pihenő, amelyben szintén nagy lehetőségek vannak és bevételi forrása lehetne városunknak, ha valamilyen támogatás felhasználásával felújítanánk.

Császta bekapcsolása

Városunknak és az érintett területen ingatlannal rendelkező tulajdonosoknak óriási lehetőség rejlik a Császta szőlőhegy turisztikai célú hasznosításában. Erre a területre további fejlesztési elképzeléseket kell kidolgozni, mellyel a bor kedvelőit, a csendre vágyókat, a túrázókat még nagyobb számban ide tudjuk csalogatni. Császtai út belterületi szakaszától indulva az első bekötő földútig aszfaltburkolat került kiépítésre a 2010-es árvízét követően. 2013-ban ennek folytatásaként a következő szakaszt is felújítottuk, majd harmadik ütemben a kivezető út maradék pormentes szakaszára meleg aszfalt burkolat kiépítése tervezett 2015-ben. A terveket úgy kell megvalósítani, hogy az idelátogatók a mai kor követelményeinek megfelelő infrastruktúrával találkozzanak (kivezető út karbantartása, szálláshely, közművek), ugyanakkor megmaradjon a táj eredeti jellege. A szőlőhegy ivóvízellátását is meg kívánjuk oldani a belterületi ivóvíz gerincvezeték hálózat Császtai úti folytatásával.

Az önkormányzati tulajdonú területeken rendezvényeket kell megvalósítani hagyományteremtő céllal. A meglévő szabadtéri pihenőhely bővítésével egy jó színvonalú piknikező helyet kialakíthatunk ki egy zárható és egy nyitott résszel, grillezési és szalonnasüteményekkel.

A helyreállított uradalmi pince alkalmas vendéglátásra, a szabadtéri színpad, a tágas zöld terület, a kialakított parkoló helyet adhat a meglévő rendezvények mellett további hagyományteremtő céllal megszervezésre kerülő nagy érdeklődésre számot tartó események megtartására.

2. Prioritás SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS ÉS A LAKÓKÖRNYEZET ÉLHETŐBBÉ TÉTELE

2.1. Modern kisvárosi környezet kialakítása

2.1.1. Infrastruktúrafejlesztés

A városképet rontó épületek rehabilitációja, szociális városrehabilitációja

- A 27. számú főúton - Sajószentpéter felől – a városba érkezőket a Szentpéteri úton lévő **volt bányász lakások** látványa fogadja, melyek közül néhány kivételével a többség felújításra szorul. A többlakásos társasházak tulajdoni viszonyai szinte kizárják annak lehetőségét, hogy európai uniós, vagy hazai forrás igénybevételével újuljanak meg ezen épületek. A lakások tulajdonosainak többsége ugyanakkor anyagi helyzeténél fogva önerőből nem képes finanszírozni a felújításokat. Meg kell találni a megoldást az érintett lakások energetikai racionalizálására, és homlokzati felújítására annak érdekében, hogy az épületek városképet építő/szépítő arculatot nyerjenek. Egyetlen megoldásnak a szociális városrehabilitációs pályázatok mutatkoznak, melynek akadálya a lakások tulajdoni viszonyainak helyzete lehet.
- A városközpont felé haladva az Antal György úton található „**Kolónia**” épületegyüttes rendkívüli rossz állapota miatt kizárólag elbontásával járulhat hozzá a városkép javításához. Az épületben lévő lakások tulajdonosi összetétele esetenként olyan szövevényes (10-12 tulajdonos), hogy az Önkormányzat eddigi próbálkozásai nem vezettek eredményre a megvásárlás tekintetében.
- Az Antal György úton további ingatlanok bontása lehet szükséges az egységes utcakép kialakítása érdekében. Az **Antal György út 12.** (volt KISZ lakások mellett) és **24. szám** alatti ingatlanok (Kincsem melletti épület a gyalogos híd mellett) kivásárlása, és bontása nagyban javíthatná a belváros látképét.
- A belváros talán legrobosztusabb épületei a **Borsodi út 2. és 4. szám alatti társasházak**, melyek épületmagasságukkal, és építészeti arculatukkal rendkívüli mértékben rombolják a városképet. A Kastéllyal szembeni elhelyezkedésük nagy mértékben hozzájárul az épületek társadalmi elfogadtatásának nehézségéhez. Jelenlegi helyzetben kizárólag felújítással, homlokzati arculat kialakításával, és esetleges magastetővel történő ellátásával javulhatna a városképi megítélése.

- Megfontolásra érdemes a **Borsodi út 30. és 32. szám** alatti családi házak létjogosultsága városképi értelemben. A Borsodi út Bódva hídtól induló szakaszán, a páros oldalon ezen társasház az, mely nem oktatási, közszolgáltatás vagy kereskedelmi tevékenységnek ad helyet, tehát megfontolandó jövőbeni megvásárlásuk, és az új városi Sportteleppel egy tömbbe vonásuk, más célú hasznosításuk.

A belterületi utak és járdák állapotának javítása

A helyi közutak útkategória szerinti hossza:

Sorszám	Útkategóriák a 19/1994. KHVM-rendelet besorolása szerint	Kiépített hossz kilométer	Kiépítetlen hossz kilométer
a	b	c	d
01	Belterületi elsőrendű főutak	0	0
02	Belterületi másodrendű főutak	0	0
03	Belterületi gyűjtőutak	6,064	0
04	Belterületi kiszolgáló és lakóutak	70,318	8,003
05	Belterületi közutak összesen (01+02+03+04)	76,382	8,003
06	Külterületi közutak	28,767	80,765
07	Bel- és külterületi közutak összesen (05+06)	105,149	88,768
08	Kerékpárutak	0	0
09	Gyalogutak és járdák	69,358	0,082

A városban található belterületi úthálózat szinte teljes egészében pormentes burkolattal rendelkezik. Karbantartás keretében szükséges az évenkénti kátyúzás mely 2014 évben is elvégzésre került. Az úthálózaton a megnövekedett gépjármű forgalom és teherautók hatására több helyen hálósodás tapasztalható az aszfalt kopórétegen. Ezen felületek javításával megelőzhető az út nagyobb mértékű állagromlása. Teljes korszerűsítésre került sor a Belvárosi Gyűjtőút, István király útja, Deák F., Bódva, Katona, Malomszög, Móricz Zs. utakon az elmúlt években. Felújításra kerültek a Muskátlí, Póts A., Alkotmány és Rózsavölgyi utak is.

Felújításra szorulnak a főközlekedési utak mellett található autóbusz megállóhelyek. Az elmúlt években a kastély előtti és a Finkei út végén található autóbusz megállóhely pár került átépítésre, korszerűsítésre. A Finke – Erkel F. utak kereszteződésénél található megállóhelyek korszerűsítési terve elkészült, a kivitelezés fedezet biztosítását követően megkezdhető.

A járdák állapota a város egész területén nagymértékben javult az elmúlt évek közmunka programjának keretében megvalósuló felújításoknak és a pályázati beruházásoknak köszönhetően. A szükség szerinti felújításokat, új járdák építését a programokban szerepeltethető mértékig tovább folytatjuk.

Reményeink szerint már a 2015-ös évben felújításra kerülhet a 27. számú főút belterületi szakaszának 7+728 – 9+094 km szelvények közötti szakasza, mely alapvetően a Sajószentpéter felőli várostáblától számított mintegy másfél km-es szakaszt érinthet a MOL benzinkútig.

Közvilágítás, ivóvíz ellátás, csatornázás folyamatos fejlesztése, karbantartása

Közvilágítás állapota, karbantartás

A közvilágítási hálózat az egész városban ki van építve. Utolsó komplex közvilágítási hálózat felújítása 2000 évben volt, ahol a közvilágítási lámpatestek 50%-a korszerűsítésre került. Az elmúlt években az István király útja belvárosi szakaszán került kiépítésre kandeláberes hálózat. 2014 évben 15 db lámpatest került felszerelésre, meglévő hálózatra a belterületi utcákban. Jelenleg 1073 db lámpatest üzemel. Célszerű amennyiben pályázati lehetőség nyílik a meglévő régi típusú főleg 70W és 150W-os lámpatesteket (500 db) LED-es fényforrásokra korszerűsíteni. A közvilágítás karbantartását az ÉMÁSZ Hálózati Kft. végzi.

Ivóvíz hálózatrekonstrukció

Az ivóvíz és szennyvízhálózat üzemeltetése 2012. június 01. napjától az ÉRV Zrt-vel kötött üzemeltetési szerződés keretében történik. A vezetékek állapota már elavult teljes rekonstrukcióra van szükség. Az önkormányzat nem rendelkezik saját vízbázissal, más szolgáltatótól kell vásárolnia. Ezáltal viszonylagos kiszolgáltatott helyzetben van. Fontos feladat, hogy hosszútávra gazdaságos, jó minőségű, egészséges vízellátás biztosítva legyen a városban.

A város **elosztóhálózatának hossza jelenleg: 54,8 km, a bekötővezetékeké 22,07 km.**

Edelény területén az ivóvíz **fogyasztási helyek száma** jelenleg:

lakás:	3285 db;
csoportos:	721 db;
közületi:	235 db;
közkifolyó:	18 db.
tűzcsap:	159 db.

Az elmúlt években az István király útján, Deák F. úton és a Tóth Á. út belvárosi szakaszán került sor gerincvezeték felújításokra. Az üzemeltető javaslata alapján az Arany J. és Lévay úti ivóvíz gerincvezeték rekonstrukciós tervei elkészültek, mely alapján az érintett régi korszerűtlen hálózat felújítása megtörténhet. A használati díj elszámolásnál lehetőség szerint tervezni fogjuk a gerincvezetékek cseréjét.

A Császa szőlőhegy ivóvízellátását is meg kívánjuk oldani, gerincvezeték kiépítésével, a Császtai út - Nyár út kereszteződésétől a szőlőhegyen található Harangtoronyig, illetve oldalágak kiépítésével a területen található ingatlanokig.

Szennyvíz

A szennyvízelvezetés- és tisztítás területén vannak megoldásra váró feladataink. A városunk szennyvízcsatorna hálózata csaknem teljes, ami környezetvédelmi szempontból igen jónak mondható. Azonban vannak még városszéli területek, ahol a csatornázást meg kell oldani. Amennyiben ezeken a részeken is megépül a csatorna, úgy a településünk 100 %-os mértékben csatornázottá válik. A szennyvíztisztító telep rekonstrukciója és a hálózatfejlesztésre előkészítési fázisban van egy megközelítőleg 1 milliárd forintos beruházás, mivel a technológia elavult és nem képes feladatát maradéktalanul ellátni. Az önkormányzat eredményesen pályázott és valósította meg a KEOP pályázati kiírás első fordulóját. A beruházás tehát a 2014-2020-as programozási időszakban megkezdődhet. Az elmúlt években az István király útján és a Deák F. úton került sor gerincvezeték felújításokra. Az üzemeltető javaslata alapján a Tormás úti szennyvízcsatorna rekonstrukciós tervei elkészültek, mely alapján az érintett régi korszerűtlen hálózat felújítása megtörténhet. A használati díj elszámolásnál lehetőség szerint tervezni fogjuk a gerincvezetékek cseréjét.

2.1.2. Biztonságos környezet kialakítása

Közrend, közbiztonság, bűnmegelőzés

Településünkön a folyamatos rendőri jelenlét ellenére is gyakoriak a közrend és közbiztonságot veszélyeztető cselekmények, a belvárosban az elmúlt években több rongálás is történt. Annak érdekében, hogy a városban még kevesebb garázda, illetve a közrendet és közbiztonságot veszélyeztető bűncselekmény következzen be, 2014-ben térfigyelő rendszer kiépítésének I. üteme keretében 16 térfigyelő kamera került kihelyezésre városszerte.

A jövőben fokozatosan tervezzük a rendszer bővítését, ezzel is a város minél nagyobb részét biztonságossá téve.

Nagy problémává vált az elmúlt években a kóbor ebek száma Edelényben. Ezek az állatok bizonytalan egészségi állapotúak, ápolatlanok, többnyire nem rendelkeznek a kötelező oltásokkal, a lakosság körében félelmet keltettek és keltenek jelenleg is. A gazdátlan kutyák számának emelkedésével párhuzamosan megszorodtak a lakossági bejelentések is, amelyek sürgős lépések megtételére készítették az önkormányzatot. Ennek eredményként 2014 végén egy 16 férőhelyes kennel kezdte meg működését a kialakított telepen, ezzel növelve a városlakók biztonságérzetét és a városkép összhangját. Az állategészségügyi telep beindítása óta csökkentek a kóbor ebek a város területén, terveink szerint az elkövetkező években folyamatos begyűjtéseknek köszönhetően, minimalizálni tudjuk azon ebeket, melyek a gazdátlanul kóborolnak és félelmet keltenek a lakosság szempontjából a városunkban. A jövőben az igényeknek megfelelően esetleges további bővítések várhatóak.

Közterület felügyelők/polgárőrség

A Képviselő-testület 2015. március 19-ei ülésén döntött arról, hogy a helyi közbiztonság erősítése érdekében önkormányzati rendészeti szervet hoz létre, az Edelényi Kistérség Többcélú Társulásának keretein belül. A tervek szerint 2015. július 1-jével 2 fővel induló közterület felügyelet jelentős szerepet kaphatna a város közbiztonságának, közterületek védelmének megszervezésében. A közterület felügyelet mellett elengedhetetlen egy megfelelően szervezett, jól működő polgárőrség létrehozása, mely szervezet a helyi rendőrkapitányság szakmai irányítása mellett, és a közterület felügyelettel szorosan együttműködve jelentős szerepet kapna a közbiztonság javításában. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján kellő figyelmet kell fordítani ezen civil szervezet támogatására, és személyi összetételére. Remélhetőleg hamarosan feláll egy olyan helyi polgárőrség, mely elnyerheti a lakosság bizalmát, segítséget és biztonságérzetet teremt a helyi lakosság körében.

Csapadékvíz elvezetés, árvízvédelem

Csapadékvíz elvezetés

Az elmúlt időszak csapadékos időjárása miatt a vízelvezető hálózatok a megnövekedett vízhozamokat nem tudták kellőképpen befogadni. Méretezett és megfelelően megépített, karbantartott rendszert kell kiépíteni, mely biztonsággal levezeti a csapadékot az érintett területekről.

Tanulmányterv készült a város belterületi vízrendezésére, mely alapján megalapozott javaslatokat lehet előkészíteni az egyes részterületek tervezésére és csapadékvíz elvezetésének kiépítésére.

A tanulmányterv a város külterületén összesen 48 db részvízgyűjtőt határolt le. A meglévő ismert problémák tervezett főbb megoldási elemei:

A város belterületi vízrendezésének megvalósításánál alapvetően három területre kell összpontosítani:

- a külterületekről szabályozatlan módon lefolyó vizek felfogására, a szállított hordalék leválasztására és a vizek megfelelő árokrendszerbe történő bevezetésére;
- a település belterületét elérő természetes vízfolyások (Sápi- és Kincsem-patak, Petustanyai főárok, Tormás-árok), illetve vízmosások rendezésére, a megfelelő szelvényű meder kialakítására, szükség esetén a meder szilárd burkolattal történő ellátására, illetve a közúti és vasúti hidak felülvizsgálatára és szükség esetén átépítésére a káros duzzasztás elkerülése érdekében;
- a város belterületi utcáinak, közterületeinek, valamint az ingatlanok csapadékvíz-elvezetését szolgáló, megfelelő méretű és lejtésű árok, illetve csatornarendszer kialakítására. Ennek során elsősorban nyitott felszínű árokrendszer kialakítását tervezzük, azonban – különösen a lefolyástalan szakaszokon – előfordulhat, hogy speciális esetekben (pl. 0,8 m

medermélység alatt, díszburkolattal ellátott közterület, díszpark, stb.) zárt szelvényű csapadékvíz-elvezető csatornahálózatot kell kialakítani.

A vízgyűjtőnkénti tervezési munkálatok előtt szükséges egy átfogó, részletes, minden felszíni objektumot tartalmazó geodéziai felmérés elvégzése. Ezt követően a jelenleg rendelkezésre álló hidrológiai számítást pontosítása történik meg, a nagyobb részvízgyűjtőket a geodézia alapján tervezett lefolyási irányok alapján felosztásra kerül. A város valamennyi utcájában lehetőség szerint kétoldali vízelvező árok kerülne megtervezésre.

Az elkészített koncepció hangsúlyozza, hogy az alacsonyabb fekvésű, csatornázatlan területeken milyen fontos a csapadékvíz elvezetése. Egy özvívyszerű zápor, vagy bőséges havazás utáni olvadás emberek százainak életét teheti lehetetlenné, akár hetekre. Ennek megfelelően a koncepcióban a belvív elvezetési munkák mellett a nagy mennyiségű víz gyors elvezetését célozzák. A koncepcióban felvázolták Edeleny városban ezzel a gonddal érintett területeit, valamint azokra javasolt megoldásokat. A leírtak megvalósításával az érintett városrészekben élők életkörülményeinek, biztonságérzetének javítása a cél.

Az elmúlt években megépült a Belvárosi gyűjtőút melletti zárt csapadékvíz-elvezető rendszer mely nagymértékben segíti a belváros csapadékvíz-elvezetését a Bódva folyó és a Császtai patak irányába. Korszerűsítésre kerültek továbbá az István király útja, Deák út, Bódva és Katona József utaknál található csapadékvíz-elvezető rendszerek is.

Árvívvédelem, hídfeljesztés

Az árvívvédelem szempontjából szükséges a városon áthaladó Bódva folyó depóniájának teljes hosszában történő magasítása és megerősítése. Az érintett gátszakasznak a tulajdonjoga és kezelése nem az önkormányzatnál van, ezért és a várhatóan nagyon magas kivitelezés költség miatt csak állami szerepvállalással látszik megvalósíthatónak a teljes körű árvívvédelem. Szükséges az árvízi védekezés megoldásához a becsatlakozó árkok, patakok, vízfolyások bekötéseihez átemelő szivattyúk beépítése, vagy mobil átemelő pontok műtárgyainak a kialakítása.

Az egyik nagy problémát jelentő belvárosi Bódva híd nem felel meg a vízügyi elvárásoknak, a folyó akadálymentes lefolyásának biztosítására. A Magyar Közút Nonprofit ZRt. tervezési díszpozíció keretében meghívásos pályázatot írt ki a híd átépítésére vonatkozóan. Az új híd a vízügyi előírásoknak megfelelő pillértávolsággal és magassággal kerül megtervezésre a településre vonatkozó rendezési terv szerint, jelenlegi helyén átépítve. A kerékpáros közlekedés balesetmentes biztosításának figyelembevételével fog készülni a hídterv.

A város keleti oldalán elhelyezkedő külterületről a vasúti töltéshez érkező csapadék-vizek elvezetésére az előzőekben említett Tanulmányterv figyelembevételével lehet előkészíteni a további folyamatokat, szükség esetén a tervezést és csapadékvíz elvezetés kiépítését.

A Sági patakon épített külterületi záportározó az eddigi viszonyok mellett betölti feladatát, már több esetben látható volt, hogy nagyobb vízmennyiséget tart vissza és szabályozott mennyiséggel enged át a város felé.

2.2. A városi intézmények fejlesztése

2.2.1. Közösségi, oktatási intézmények fejlesztése

A nevelési, oktatási, közművelődési intézmény-hálózat fejlesztését, korszerűsítését és segítését továbbra is fontosnak tartja önkormányzatunk, az intézményvezetőkkel napi szintű kapcsolatban áll hivatalunk. Az önkormányzati fenntartású intézmények felújításánál és energetikai korszerűsítésénél ki kell használni az EU-s és egyéb források minden lehetőségét.

A Művelődési Központ felújítása, korszerűsítése

A város életében központi szereppel bír az épület, több helyi csoport, klub az intézmény helyiségeiben tartja foglalkozásait, találkozóit, illetve bérbe vannak adva az év jelentős részében az egyes termek. Az intézmény 2007-ben került részleges felújításra, de az épület külső megjelenése elavult. Statikai problémák egyre jellemzőbbek, az épület üzemeltetése nagy terhet ró városunkra a korszerűtlen fűtési rendszernek köszönhetően. Az infrastrukturális problémák ellenére a helyiségekben magas színvonalon tudják biztosítani a városlakók kulturális igényeinek kielégítését, a különböző szervezetek és intézmények rendezvényeinek lebonyolítását. A jövőben pályázati forrás felhasználásával meg kell valósítanunk az intézmény energetikai fejlesztését, a berendezések cseréjét, hogy a központ be tudja tölteni funkcióját.

Bányász klub

Régóta fennálló problémát jelent a funkcióját veszített volt Bányászklub épülete (Kenderföldi út 12/A), amely sok éve használaton kívül van, ennek köszönhetően állapota folyamatosan romlik, üresen áll. Folyamatosan kerestük a konstrukciókat, amelynek köszönhetően saját forrás hiányában külső forrás bevonása mellett felújíthatnánk az épületet és olyan funkciókkal láthatnánk el, amely az Önkormányzat és a városlakók hasznára válna. A következő időszakban kell megoldást találnunk az épület rekonstrukciójára és hasznosítására.

Könyvtár

1960-as években épült, feltehetőleg egy már meglévő épület többszöri bővítésével kialakított városi könyvtár 2014-ben hatalmas felújításon ment át. A bővítés mellett bútorok is beszerzésre kerültek. Az emelet egy része még beépítésre vár, illetve az új könyvtár udvarát kell még úgy kialakítunk, hogy közösségi térként tudjuk használni a jövőben.

Borsodi Általános Iskola

A Borsodi városrészben található, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában, de az önkormányzat üzemeltetésében lévő iskola felújítása és bővítése szintén egy olyan feladat, amelyet a következő néhány évben meg kell valósítanunk. A gyermeklétszám folyamatosan nő az intézményben, de nincsenek meg azok a feltétel, amelyek a XXI. század követelményeinek megfelelőek, az épület állaga leromlott, a működtetése nagy terheket ró az önkormányzatra.

A mindennapos testnevelés bevezetése miatt szükséges lenne a jövőben egy tornaterem megépítése. A jelenlegi tornaszobában a teljes kihasználtság mellett 40 testnevelési órát tudunk elhelyezni. 2015 szeptemberétől változatlan csoportszám esetén a heti testnevelési órák száma: 65.

Mivel a gyermekek egész nap az iskolában vannak, szükséges lenne a tanterem bővítés mellett csoportszobákra, ahol kics csoportos foglalkozásokat tudnánk lebonyolítani. Nincs rendes szaktantermünk egy sem! Nincs szilárd burkolatú udvari rész, ahol kedvezőtlen időjárás esetén is ki lehetne jönni az udvarra.

Egy pályázati forrásból megvalósított, átfogó infrastrukturális beruházás segítségével meg kell próbálnunk kialakítani egy modern iskolát, melynek keretében a tanteremek számának növelése is megoldhatóvá válik.

Óvodafejlesztés

Az önkormányzati fenntartásban működő Mátyás Óvoda 3 telephelyen végzi a 3-6 éves gyermekek nevelését. Mint ismert, a Mátyás király út 1.szám alatt lévő épület 2014-ben felújításra és bővítésre került, azonban a Mátyás király út 7/a, illetve a Bányász út 2.szám alatt található ingatlanok állapota sem kielégítő. Az omladozó vakolat, a beázások, a korszerűtlen nyílászárók, a villamos és fűtési rendszer olyan problémák, amivel nap, mint nap meg kell küzdeni az ott dolgozóknak, hogy ennek ellenére biztonságos környezetet teremtsenek a kicsinyeknek. Anyagi lehetőségeink és a pályázati lehetőségek figyelembe vétele mellett, esetleg több ütemben, de megoldást kell találnunk a problémákra.

2015 elején pályázatot nyújtottunk be a régóta kihasználatlanul álló volt finkei általános iskolai épület fejlesztésére, amelynek keretében a funkcionálküli épületben 2 csoportszobás, 52 férőhelyes óvodai feladat-ellátási hely kialakítását tervezzük. Ennek oka, hogy a Köznevelési törvény változásai arra köteleznek minket, hogy minden 3-6 éves gyermeket el kell helyoznünk a nevelési intézményekben, de nem hivatalos becslések alapján körülbelül 40

főre tehető jelenleg azon főként a finkei városrészben élő gyermekek száma, akik nem járnak óvodába, nem részesülnek életkoruknak megfelelő nevelésben, sokszor a rendszeres, napi többszöri étkezésben sem. Ezzel a fejlesztéssel 4 darabra nőne a nevelési intézményünk telephelyeinek száma

Infrastrukturális beruházások és eszközbeszerzések segítségével kell megújítanunk a meglévő telephelyeket, hogy az egyetlen fenntartásunkban lévő nevelési intézmény továbbra is magas színvonalon működhessen.

2.2.2. Egészségügyi és szociális intézmények fejlesztése

A bölcsődei ellátás biztosítása

Felgyorsult világunkban a szülőknek egyre hamarabb meg kell hozniuk azt a döntést, hogy a gyermek megszületését követő legrövidebb idő alatt visszatérjenek munkahelyükre. Ennek eredményeként növekvő igény jelentkezik a bölcsődei ellátás fejlesztésére. Városunk egyetlen önkormányzati fenntartásban lévő bölcsődéje két csoporttal működik teljes kapacitáskihasználtság mellett a Mátyás király útja 7/a szám alatt. Az épület felújítása időszerű a következő időszakban, illetve pályázati lehetőségek megjelenése esetén esetleges bővítési lehetőségeket is mérlegelni szükséges.

A fejlesztések célja a meglévő épületrész, bölcsődei szárny felújítása, korszerűsítése és bővítése oly módon, hogy a gyermeknevelés megfelelő körülményeinek színvonalát növelni, intézményünk fenntartási költségeit csökkenteni tudjuk, valamint az épület akadálymentesítése is megoldhatóvá váljon.

Edelényi Szociális Szolgáltató Központ Idősek Otthonának bővítése

Az elmúlt időszakban Környezet és Energetikai Operatív Program keretében Épületenergetikai fejlesztésre nyertünk támogatást megújuló energiaforrás hasznosításával kombinálva. Jelenleg az épület korszerűtlen, elavult, rossz energetikai mutatókkal rendelkezik, nyílászárói, fűtési rendszere nem felel meg az előírásoknak.

Az intézmény épületegyüttesének üzemeltetése magas költségekkel jár, amely áram és fűtési költségei jelentősen csökkenni fognak a beruházást követően.

A szociológiai és társadalmi változásoknak köszönhetően a bentlakásos intézmények iránt jelentős igény mutatkozik, melyet az intézményi elhelyezésre várokozók magas száma is igazol. Az Idősek Otthona jelenleg csak részben felel meg a jogszabályban előírt tárgyi feltételeknek. Egy bővítésnek köszönhetően az itt élők komfortosabb körülmények között tölthetnék el nyugdíjas éveiket. Fokozott anyagi terhet jelent az intézménynek az elhasználdott eszközök, bútorok, berendezési tárgyak folyamatos cseréje, mely az idős emberek méltó környezetének biztosításához elengedhetetlen.

Orvosi rendelő

Az egészségügyi alapszolgáltatások ellátása folyamatos, 2014-ben megújult az István király útja 65. szám alatt található önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan, így korszerű épületben tudják folytatni tevékenységüket a védőnők, a gyermekorvosok és a fogorvosok. Feladatunk a jövőben az állagmegőrzés, az elhasználódott eszközök, bútorok cseréje, illetve az esetlegesen megüresedő praxisok feltöltése.

Családsegítő szolgálat

A Családsegítő szolgálat szintén egy megújult intézményben folytatja működését 2015 tavaszától. Az intézmény keretein belül megvalósuló tevékenységek ellátása folyamatos, ezt kell biztosítanunk a jövőben is. A felelős működtetés, az állagmegóvás itt is kiemelt feladat, amely mellett eszközbeszerzésre kell forrást biztosítanunk a jövőben esetleges pályázati lehetőségeket kihasználva.

3. prioritás KAPCSOLATFEJLESZTÉS ÉS KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS

3.1. A város megítélésének javítása

3.1.1. A településen belüli kapcsolatrendszer fejlesztése

Lakossági fórumok

A polgármesteri és képviselői fogadóórák mellett jelentős szerepe van a lakossági fórumok szervezésének. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján egy-egy helyi társadalmi probléma által életre hívott lakossági fórumon a résztvevők kellő nyitottsággal mondták el kéréseiket, gondjaikat, melyet követően a kérés döntő többsége a lehetőségek keretein belül teljesítésre került. Folytatni kell a lakossági fórumok tartását, és teret kell engedni a közösség kéréseinek, megfelelő erőforrás gazdálkodással az ésszerűség határain belül teljesíteni kell azokat.

A helyi média szerepének erősítése

Városunk alacsony lakosságszáma ellenére sikeresen működteti a Városi Televíziót, mely kétségtelenül a lakosság informálásának egy jelentős eszköze. A város társadalmi életének eseményeit a helyiek jelentős része a Televízióon keresztül követi figyelemmel, így létjogosultsága megkérdőjelezhetetlen. Az elmúlt években Önkormányzatunk gazdasági helyzete nem tette lehetővé, hogy a Városi Televízió-nál jelentősebb volumenű technikai innovációra kerüljön sor, de működőképessége még a legnehezebb időszakban is megoldott volt. A TV műsortartalmának színesítése, a testületi ülések és rendezvényes esetleges élő közvetítése jelentős anyagi investíciót kíván, melyre keressük a megoldási lehetőségeket.

Városi kitüntetések

Edelény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 25/2008. (IX.11.) önkormányzati rendeletében szabályozta a helyi kitüntető címek adományozásának rendjét. A rendelet alapján

1. EDELÉNY DÍSZPOLGÁRA” Oklevél, Emlékplakett
2. „PRO URBE EDELÉNY” Emlékplakett és
3. „EDELÉNYÉRT” Díszoklevél

adományozható évente az arra érdemesnek ítélt személyeknek, szervezeteknek.

Az elismerések adományozása az október 23-ai ünnep alkalmával rendezett ünnepi ülések keretében kerülnek átadásra. A címadományozás fenntartása a város társadalmi életének fontos eleme.

3.1.2. A település külső kapcsolatrendszerének erősítése

Térségi kapcsolatok és Edelény járási szerepe, annak megtartása

Edelény a kormány által is hátrányos helyzetűnek nyilvánított régióban található. Történelmi, gazdasági és egyéb okokból kifolyólag is központi szerepet töltött be korábban és ma is a térségben. Korábban és ma is járási székhely, mind közigazgatásilag, mind földrajzi, mind gazdasági adottságaiból kifolyólag jelentős szerepet tölt be. Szokták mondani: „Edelény a Bódva-völgy kapuja”. Innen vezet a 27-es főút Aggtelek felé, és erre „fűződnek föl” a Bódva folyó mentén a települések egészen a határig. Földrajzi adottságok szempontjából is jelentős, hiszen olyan nagyvárosok, mint Miskolc, Kazincbarcika, Ózd közelségében található, amelyek nagy lendületet adnak magának Edelénynek is, másrészt központi szerepe van a környezetében lévő aprófalvak számára.

Edelényi járás

A járasok és járási hivatalok a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységeiként kerültek – ismételten - felállításra 2013. január 1-jével. A járasok kialakítása során – hosszas küzdelem eredményeként - Edelény ismét járásszékhely lett.

Az Edeleny Járás illetékességi területe: Abod, Balajt, Becskeháza, Bódvalenke, Bódvarákó, Bódvaszilas, Boldva, Borsodszirák, Damak, Debréte, Edeleny, Égerszög, Galvács, Hangács, Hegyemeg, Hidvégardó, Irota, Komjátí, Ládbesenyő, Lak, Martonyi, Meszes, Nyomár, Perkupa, Rakaca, Rakacaszend, Szakácsi, Szalonna, Szendrő, Szendrőlád, Szin, Szinpetri, Szögliget, Szőlősdárdó, Szuhogy, Teresztenye, Tomor, Tornabarakony, Tornakápolna, Tornanádaska, Tornaszentandrás, Tornaszentjakab, Varbóc, Viszló, Ziliz.

Városunkban 2015. április 1-jétől a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Edelenyi Járási Hivatala az alábbi szervezeti egységekkel működik.

1. Okmányirodai Osztály,
2. Hatósági és Gyámügyi Osztály,
3. Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály,
4. Foglalkoztatási Osztály,
5. Földhivatali Osztály,
6. Népegészségügyi Osztály.

A járási hivatal által ellátott feladatok:

- okmányirodai feladatok
- járási védelmi igazgatási feladatok
- járási hatósági feladatok
- oktatással kapcsolatos feladatok
- szociális és gyámügyi feladatok
- élelmiszerlánc-ellenőrzési és

állategészségügyi feladatok

- foglalkoztatási és közfoglalkoztatási feladatok
- földhivatali feladatok
- népegészségügyi feladatok.

Létszáma: 120 fő

Edelényi kistérség

A járásszékhely szerep mellett Edelény városa továbbra is az Edelényi kistérség székhely települése, és az Edelényi Kistérség Többcélú Társulásának székhelye is. A járás és a kistérség illetékességi területe jelenleg megegyezik.

A Társulás munkaszervezete az Edelényi Közös Önkormányzati Hivatal szervezeti keretein belül működik továbbra is.

A közigazgatás és köznevelés területén végbement változások eredményeként a kistérségek szinte kiüresedtek, mára kizárólag terület- és településfejlesztési, szociális és gyermekjóléti ellátási feladatok ellátásban, projektek megvalósítása útján működnek közre. Állami támogatásban a társulás nem részesül, gazdálkodásának alapja a tagok hozzájárulása, és a pályázati forrásokon alapul. A tendenciák alapján a Társulás várhatóan néhány éven belül kiüresedhet, és létjogosultságát források hiányában újra kell gondolni.

A nemzetközi kapcsolatok ápolása, eredményeinek széles körű bemutatása a városban

Önkormányzatunknak négy külföldi településsel van testvérvárosi együttműködési megállapodása.

A svájci Worb-bal való együttműködésünk körülbelül 6-8 éve szünetel, gyakorlatilag megszűnt. A németországi Bad Sobernheim-mal folytatott tanulói csereprogram nem működik, ez a kapcsolat is több éve szünetel.

A szlovákiai Szepsivel az együttműködésünk évi egy-egy találkozásban merül ki, intenzívebb kapcsolat nincsen.

A lengyelországi Siewierz-zsel jövőre már egy évtizede élő és pezsgő az együttműködésünk.

Az elmúlt 9 év alatt több száz edelényi tanuló látogatott el Siewierz-be és több száz lengyel gyermek Edelénybe. A diákokon kívül nagyon sok pedagógus, közalkalmazott és köztisztviselő is megismerkedhetett testvérvárosunk életével, oktatási, kulturális intézményeivel, a lengyel közigazgatással és igaz ez fordítva is. A kapcsolatok – az ismerkedés szintjén – kiterjedtek a vállalkozókra és a civil társadalom egyéb szereplőire is. Kapcsolattartásban pályázati források is segítségünkre voltak, amelyeket a továbbiakban is meg kell próbálni minél hatékonyabban felhasználni. A jövőben terveink között kell, hogy szerepeljen a meggyengült kapcsolatok megerősítése, illetve újabb lehetőségek felkutatása.

Az ott tapasztaltakról, jó gyakorlatokról érdemes időszakonként beszámolni híradások, kiállítások, előadások formájában.

Arculatfejlesztés, nyilvánosság

Az egységes városkép, Edelény pozitív megítélése erősítése érdekében kiemelt feladata a városmarketing, a belső és külső PR megteremtése. Ki kell terjeszteni az elektronikus

megjelenést, mert egyik leghatékonyabb módja ez mind a településmarketingnek, mind a városi közvélemény kétirányú kommunikációjának is.

Korábbi években rendszeres időközönként megjelent az önkormányzat gondozásában újság, amelyben beszámoltunk a városban történt eseményekről. A jövőben érdemes megfontolni egy időszakos kiadvány elkészítésének lehetőségeit.

A város honlapját meg kell újítani. Törekedni kell arra, hogy az interneten, a www.edeleny.hu oldalon széleskörű, naprakész információk jelenjenek meg városunkról. Erősíteni kell a programokról, a turizmusról, a szolgáltatásokról, a helyi vállalkozásokról szóló oldalak bemutatását.

3.1.3. A civil szervezetek és a közösségi élet erősítése

Civil szervezetek munkájának és helyi társadalomban betöltött szerepének erősítése

Jelenleg is működik több civil szervezet a városban, de pontos számukról nem rendelkezik információkkal önkormányzatunk, kapcsolattunk velük leginkább formális. Ezen szervezetekre jellemző, hogy társadalmi szükségletek ellátásában hiánypótló szerepet töltenek be, és a különböző szükségletek kielégítése, közösségi feladatok ellátása révén aktív résztvevői városunk környezetének/ kulturális és sportéletének fejlődésének. Fontosnak tartjuk a szerepüket, mert közösség-szervező erőként jelennek meg, képesek mozgósítani az embereket, érdekeltté teszik őket abban, hogy foglalkozzanak közvetlen környezetük, így Edelény dolgaival. Nagyon színes a paletta, amilyen tevékenységekkel rendelkeznek, találunk a sport; a kultúra; illetve a szabadidő, hobbi területén működő szervezetek. Szükségesnek látjuk a kapcsolatfelvétel után egy adatbázis létrehozását, a későbbiekben esetleges együttműködések kezdeményezését. Az önkormányzati pályázati rendszer fejlesztése lehet az egyik út a civil szféra finanszírozása érdekében. Partnerként kell rájuk tekintenünk, nem elég esetleges egyeztetési fórumokon meghallgatni őket, hanem meg kell tudnunk találni úgy a szerepüket, hogy együttműködésünkkel eredményeket érjünk el a városlakók érdekében.

Hiszen a civil szervezetek által elnyert támogatások a városban fejtik ki pozitív hatásukat, mint ahogy ez az elmúlt időszakban is történt (egészségügyi szűrések, rendezvénysorozatok). Az elmúlt években is több szervezetet segített önkormányzatunk az anyagi erőforrásait figyelembe véve, s törekednünk kell a jövőben is minél több szervezet anyagi és nem anyagi formában történő támogatásán.

Városi rendezvénysorozat összeállítása

A város minden évben próbál minél több programot megvalósítani, egy programsorozatba felfűzni azokat. Ezek kell olyan színvonalúvá emelni és hirdetni, hogy egyrészt a városlakókat elérje, másrészt csalogasson ide további érdeklődőket. A már hagyományos rendezvények, városi ünnepek megtartása mellett törekedni kell újabb rendezvények szervezésére is.

Fontos, hogy minden korosztályt megszólítsunk. A gyermekeket bábszínházi, színházi, zenei programokkal, játszóházakkal, a fiatalokat koncertekkel, neves előadókkal, az idősebbeket hagyományörző és népzenei műsorokkal.

A jövőben sokkal inkább ki kell tudnunk használni a város szélén lévő tájház adta lehetőségeket. Továbbra is meg kell szervezni a már hagyománnyá vált rendezvényeket a történelem, a művelődéstörténet, a népi kultúra és gazdálkodás, valamint a gasztronómia iránt érdeklődők számára.

Minél színesebb programsorozatot kell összeállítanunk, hogy mindenki megtalálja a neki szóló programokat. Edelény lakosságának olyan rendezvények szervezése lenne fontos, ami segíti az itt élők és a helyi közösségek közös szórakozását, rekreációját (pl. sportnapok, Teszedd! akciók, városnapok, stb.).

3.2. A lakosság komfortérzetének növelése

3.2.1. A szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása

Városunkban is tapasztalható, hogy a fiatalok nem tudják eltölteni a szabadidejüket hasznosan, mert sem megfelelő programok, sem megfelelő helyszínek nincsenek, amelyek megfelelnek az igényeiknek. Közülük sokan azon csellengők, kallódók közé tartoznak, akik ugyan rendezett családi háttérrel rendelkeznek, mégis az utcán bóklásznak, kocsmáznak,. Szervezett elfoglaltság hiányában természetesen maguk találnak ki unaloműző elfoglaltságokat, esetleg még károkat is okoznak a közterületeken. Gondoskodnunk kell olyan kulturális, szabadidős és sportolási lehetőségekről, amelyek segítségével helyben tarthatóak és megszólíthatóak a város fiatalabb lakói.

Önálló ifjúsági színtér biztosítása, klubok

A szórakozási, kulturált kikapcsolódási lehetőségek hiánya is közrejátszhat a fiatalok nagyszámú elköltözésében. Ennek megakadályozása érdekében szükséges összefogni az önkormányzati fenntartásban működő intézményeknek, illetve az Edelényben tevékenykedő szolgáltató szektornak is szerepet kell vállalni közösségi és szórakozási lehetőségek megvalósítására alkalmas helyiségek, épületek kialakításában. Megszólíthatóak továbbá a kulturális területen működő, illetve a szabadidő hasznos eltöltésére szerveződött civil szervezetek is, hogy működjenek közre rendezvények, klubok lebonyolításában. Lehetőséget rejt magában az egykori Cukorgyár (Magtár) épületének hasznosítása. Az épületben kétszintes játszóház kialakításával a kisgyermekes biztonságos környezetben felügyelet mellett tölthetnék idejüket, míg szüleik is kikapcsolódnak. A játszóház mellett egy biliárdterem, egy kislakéria és egy kávézó kialakítását is meg lehetne valósítani.

Uszoda

A kormány a 2014. évi költségvetésben 9 milliárd forintot különített el az országos köznevelési infrastruktúra fejlesztésére. A 1086/2014.(II.28.) kormányhatározat 3. pontja alapján tanuszoda kialakítása céljából a Nemzeti Sportközpontok egyeztető tárgyalásokat kezdeményezett Edelény Város Önkormányzatával 2014 tavaszán.

Az általános információk átadását követően az uszoda-beruházás helyszínéül az Edelény, Borsodi út 36. szám alatti sporttelep került kijelölésre, ahol egy **25 x 15-ös méretű, úszóversenyek rendezésére is alkalmas uszoda** kialakítása tervezett. Folyamatos a kapcsolattartás a Nemzeti Sportközponttal, így remélhetőleg a következő években megnyílik városunkban egy uszoda az Edelényben tanuló gyerekek és a lakosság számára.

Sportfejlesztés

Jelentős fejlesztéseket értünk el az elmúlt években a Városi Sporttelepen (Borsodi út 36.), de további feladatok várnak ránk.

Folyamatos forráskeresés zajlik a sportlétesítményeket igénybe vevők igényeinek kielégítése érdekében egy komplex, multi funkciós épület kialakítására. Ebben öltözési lehetőséget biztosítanánk a városi sportegyesületek tagjainak, illetve a tömegsport résztvevőinek, továbbá bowling és squash pálya, raktárak, szertárak, büfék és egyéb kiszolgáló helyiségek kialakítására is sor kerülhetne.

A sporttelep további bővítési tervei között szerepel extrém kerékpáros, gördeszkás pálya, fitness park, illetve játszótér építése.

A minél jobb feltételek megteremtésével elérhető, hogy a város sportolói felkészültebben és eredményesebben tudják Edelény hírnevét öregbíteni a különböző versenyeken, bajnokságokon, rendezvényeken. Az elért eredmények a példa erejével ösztönzőleg hatnak a felnövekvő nemzedék sportba való bekapcsolódására. Az élsport az ifjúság erkölcsi, fizikai nevelésére, személyiségformálására, valamint a testi-lelki jólétére pozitív hatást gyakorol.

Városunkban lakóknak jelenleg a Bódva-völgyi Tömegsport Egyesület, az Edelényi Városi Sportegyesület és Edelény Város Technikai Tömegsport Egyesülete, valamint a Tomor-Lak Községi Sportegyesület (Edelényi FC) keretein belül, illetve közreműködésével van sportolási lehetősége egyéni és csapatsportágban, szellemi-, labda-, technikai - és küzdősportokban.

3.2.2. Közterület fejlesztés, élhető környezet feltételeinek biztosítása

Játszóterek, közparkok, buszmegállók fejlesztése

A közterületi játszóterek távlati fejlesztési-üzemeltetési koncepcióját kell kidolgoznunk annak érdekében, hogy az elkövetkező évek felújításai tervezhetők legyenek, a meglévő játszótéri eszközök megfeleljenek a biztonsági előírásoknak a jövő nemzedék érdekeit szem előtt tartva. A meglévő xxx darab játszótér mellett újabbak játszóterek, illetve fitness-park kialakítása

szükséges a gyermekek és felnőttek egészsége, jobb közérzetének biztosítása érdekében. A játszótereknek akadálymentesen megközelíthetőnek kell lenni, gondolva a babakocsit használókra, illetve a mozgásukban korlátozottakra.

Minél több zöld területet kell kialakítanunk, amelyek folyamatos karbantartásáról, gyomtalanításáról, a parkok virágosításáról is gondoskodnunk kell.

A buszmegállók rendbetétele is folyamatos lakossági igényként jelentkezik. A jövőben is figyelmet kell fordítanunk az állagmegóvásukra, s a városból kivezető utakon a hiányzó építmények pótlására. 2015. évben megvalósulhat további 2 db Finkei buszmegálló átépítése, és felújítása.

Környezetminőség javítása

Edelény Város Önkormányzata az Önkormányzati törvényben kötelező alapellátási feladatként meghatározott hulladékgazdálkodási tevékenységet a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulással kötött Társulási megállapodás keretein belül biztosítja. A Társulás a tag önkormányzatok megbízásából létrehozta és működteti a ZV ZÖLD VÖLGY Közszolgáltató Nonprofit kft-t, aki a következő feladatokat látja el:

1. Hulladékudvar működtetése, fejlesztése,
2. Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése
3. Települési szilárd hulladék begyűjtésének korszerűsítése
4. Illegális hulladék lerakás visszaszorítása, lomtalanítás

A társulás pályázatok révén folyamatosan próbál fejlesztéseket megvalósítani (Gyűjtő járművek beszerzése, hulladékgyűjtő edények beszerzése a régi elhasznált edények cseréje és a zsákos gyűjtés kiváltása érdekében, informatikai fejlesztés), ezzel biztosítva Edelény környezeti állapotának javítása érdekében.

Hulladékudvar is elkezdte működését az elmúlt években, amelynek ismertségén kell még javítanunk a következő időszakban, ezzel egy időben határozottabban kell fellépünk az illegális hulladéklerakókkal szemben.

Nagy probléma városunkban a szelektív hulladékgyűjtés alacsony színvonala. A jelenleg működő 8 db gyűjtősziget fenntartása mellett lehetővé válik a korábban költségfedezet és állami dotáció hiánya miatt megszüntetett házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés ismételt beindítása, amely csökkentené a megszaporodott illegális szemétkerakások számát.

A lakossági hulladékelszállítás minőségének felügyelete, a problémák kezelésében való közreműködés mellett a közterületek tisztasága az, ami önkormányzatunkra hárul. Ennek biztosítása az önkormányzati tulajdonban lévő Borsodi Közszolgáltató Nonprofit Kft. feladata.

Városszépítés

Közfoglalkoztatási programok keretében tartjuk rendben a város közigazgatási területeit. Az elkövetkező években is nagy hangsúlyt fektetünk ezen tevékenységünkre, hogy a városban

lakó emberek tiszta környezetben élhessenek. Folyamatosan parkosítási és településrendezési feladatokat végzünk a belterületi városrészekben, tereken, parkokban, utcákban.

Jeles események, nemzeti ünnepeink alkalmával díszbe öltöztetjük a várost, legyen szó a nemzeti lobogók kihelyezéséről, vagy a karácsonyi fények kialakításáról. Emellett folyamatosan próbálunk újabb és újabb hagyományokat megteremteni (Betlehem állítása, Adventi koszorú készítése), amelyek fejlesztésén, bővítésén kell dolgoznunk a jövőben is.

Köztéri szobrok és egyéb látvány elemek

A gazdaságélénkítés és szolgáltatásfejlesztés mellett oda kell figyelnünk azokra a pontszerű, alacsony költségigényű beruházásokra is, amelyek a lakosság komfortigényét javítják, barátságosabbá teszik városunkat.

Ide tartoznak a meglévő szobrok, emlékművek gondozási, rekonstrukciós feladatai, esetlegesen új szobrok, szökőkutak telepítései a városban.

Az elmúlt évtizedekben Edelény belvárosa szerkezeti átalakuláson ment át, modernizálódott. Az település városképe az idők folyamán egyre modernebb lett, az épületek felújításra kerültek, illetve a belváros és intézményei több Európai Unió forrásnak köszönhetően teljes egészében megújult. A Hősök terén található hősi katona szobrának áthelyezésével kapcsolatban pályázatot nyújtottunk be 2014-ben, amely nem részesült támogatásban, de a jövőben ismételten meg kell próbálnunk forrást találni ennek megvalósítására.

A korábbi beruházás keretében egy csendesebb, de központi helyen megépítettük a Forradalmak terét, ahol már elhelyezésre került az „Aradi 13 vértanú” emlékműve, az 1956-os Forradalom és szabadságharc emlékműve, ide helyeztük továbbá a Borsod Földvártól (a megye névadója) Szent István király mellszobrát és domborműves posztamentjét. Tehát így egy rendezett tér került kialakításra, melyen a megemlékezések és ünnepek kiváló körülmények között tarthatók. Az emlékmű új helyét is itt jelölte ki a képviselőtestület. A már térburkolt és parkosított területbe, annak bármilyen jellegű megbontása nélkül kerülhetne elhelyezésre a tervezett (áthelyezett-felújított) emlékmű. A park gondozására folyamatosan hangsúlyt kell fektetnünk. Felújításra szorul továbbá a Művelődési Központnál található szobor, illetve a volt Bányász klubnál lévő emlékmű is.

Zárszó

Jelen gazdasági programban megfogalmazott célok eléréséhez gondos tervezésre, megfelelő pályázati források felkutatására, a szükséges saját források biztosításán túl együttműködésre van szükség, hogy közösen fel tudjuk mérni a lehetőségeinket és annak megfelelően a lehető legtöbb célt meg tudjuk valósítani a 2014-2019-es ciklusban az edelényiek legnagyobb megaláztatására.

A képviselő testület feladata, hogy képes legyen az együtt gondolkodásra, kritikusan, de a település érdekeit maximálisan szem előtt tartva hozza meg döntéseit a város hosszú távú fejlődése érdekében.